

HUNERMEND ARAMÊ TIGRAN

Ez dixwazim her tim tiştên xweşik û mezin pêşkêşî gelê Kurd bikim. Hûn dizanin ku huner deryayeke kûr û bêşînor e. Di dema şoreş û têkoşînê de ew dikare wezîfeyeke pir mezin hilde ser milê xwe.

Rûpel 16

LEXISTINA ZAROKAN QEDEXE YE!

Pêwist e her welat li gorî qanûnên şer yên navneteweyî bilive. Hedefkirina zarokan di şer de qedexe ye. Her welat mecbûr e ku van prensîban bi cih bîne. Her zarok xwedî maf e ku di dema cengê de bête parastin.

Rûpel 14

ROJNAMEGERÎ Û EDEBIYATA KURDÎ

Di dawiya sedsala 19'an ew gelên ku di bin bandora Osmaniyan de mabûn ji her alî ve serî hildan. Her ku dicû dewleta Alî Osman biçük dibû. Xwendevan û ron-akbîrêñ Kurd jî ev yek dîtin.

Rûpel 11

ARMENIYÊ XANÇEPEKİ Û MEHLEYA GAWIRAN

Xançepek di zimistan o. Mara Margosyanî, engurda Sêwrêg ra şerab viraşto. Şerab çewres rojî xilda fekgirewta di mendo. Hinî şimêno. Heme ci tena beno, la herçî şerab tena nêşimêno. Uskurane sıfrînan di, şerab şimitîş, yewna t'em dano.

Rûpel 12

ROJNAMEYA HEFTEYÎ

SAL:1 HEJMAR:4

11 BERFANBAR 1994

BUHA:25.000 TL(KDVD)

Welatê Me

DEWLETÊ BOMBE LI AŞTIYÊ DAN

PIŞTÎ BOMBEYÊN KU LI ROJNAMEYA ÖZGÜR ÜLKE'YÊ TEQIYAN Û
MEBÜSÊN KURD BI 15 SALAN HATIN CEZAKIRIN EV ENCAM DERKET

Özgür Ülke wek pira biratiya gelan û dengê aştiyê ye, hêzên şerxwaz xwestin di şexsê wê de aştiyê wêran bikin.

Xwediye Rojnameya Özgür Ülke'ye Hasan Küçükoba

● Hêviyên ji bo aştiyê her diçe winda dibin. Li hember bang û daxwazên aştiyê bombe diteqin, mebûsên gel têñ cezakirin. Li Tirkîyeyê Rojnameya Özgür Ülke ku wek dengê gel tê dîtin û bi nûçeyên objektif, nirxanandinêñ ji bo aştiyê tê naskirin ji aliyêñ hêzên tarî ve tê tehdîtkirin. aştînexwaz bi bombeyan bersiv dan Özgür Ülke'ye û mebûsên DEP'ê ji ber daxwaza sekinandina şer ketin zîndanê, di doza dawî de 15 sal cezayê hepsê standin.

Rûpel 8-9

Normaliya dewletê

Türkiye welatekî xerîb e. Tiştên ecêb lê diqewimin. Ku mirov wê nas neke û hay ji şerê taybet ê qirêj tunebe wê şâş bimîne li hember hedîse û qewimînê sosret. Feqet yên li vî welatî bi awayekî şiyar dijîn, li hember van qewimîn û serpêhatiyan devê wan vekirî namîne. Heta gelek kes êdî her tiştî normal jî dibînin. Gelo normal e ku mirov her tiştî normal bibîne? Ev kîrinê ku li welatên herî li paşmayî û antîdemokratik jî zû bi zû çenabin normal in? Di du salan de-kuştina 30 rojnamevan -ku 80 salî jî hene di nav wan de- û windakirina bi sedan gundi, karker û xwendekarî çiqas normal e? Her sal, bi trilyonan dolar xerçkirin ku sîrf ji bo qetilkirina kesen azadîxwaz be zehf normal e? Li ber çavêñ hezaran şewitandina 35 şair, sanatkar û nivîskarî kî dikare normal bibîne? Yeko yeko revandin û qetilkirina kurdêñ bijarte li gor kîjañ zihniyetê ye? Di nav çar dîwaran de hepiskirin û dû re ji cezakirina wekilêñ mîletekî di kîjan sistemê de kî dîtiye?

Bi bombeyan jiholêrakîna avahiya rojnameyeke rojane çawa normal dikare bête nirxandin?

Ji çapemeniya tirk a ji hêla dewletê ve xwedikirî û kesen mejiyê wan bi programê televizyonan hatine şûstîn pê ve kî dikare bêdeng bimîne di vê rewşê de? Na, em normal nabînin û em hînî van qewimînan nabîn, lê em şâş jî namînin, gerek e, em vî şerê taybet jî baş fêm bikin.

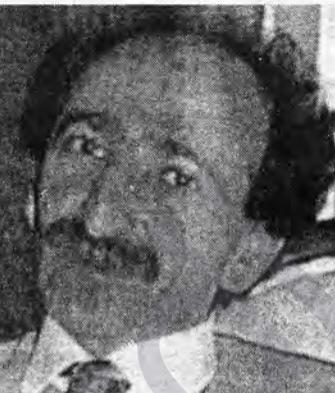
LI WELATEKÎ KU MECLIS NE SERBIXWE BE Û BI FERMANÊN LEŞKERÎ BIMEŞE BEDELÊ WEKİLİYA GEL 15 SAL CEZA YE

Hatip Dicle (15 sal)

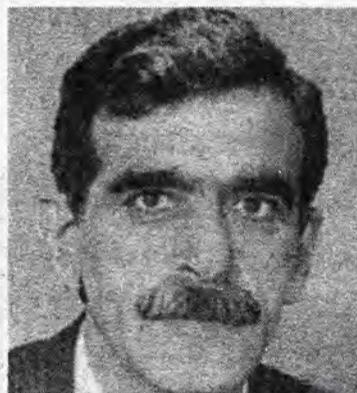
Leyla Zana (15 sal)

Orhan Doğan (15 sal)

Selim Sadak (15 sal)

Ahmet Türk (15 sal)

Sırrı Sakık (3.5 sal)

Mahmut Alınak (3.5 sal)

Sedat Yurttaş (7.5 sal)

Bi vîna (îradeya) gelê Kurd û tilîliyan ve hatin hilbijartîn, li ser daxwazê siyasî û dekên gemarî jî, ji Meclîsa Tîrkiyeyê hatin avêtin. Biryara cezakirina nûnerên gelê Kurd, pelçiqandina dengê aştiyê yê navbera herdu gelan e.

D oza parlementerên kurd, di danişına 8'ê vê mehê de bi encam bû û hatin cezakirin. Wekilêñ gelê kurd, ku ji 2'ye meha adara 1994'an de girtî bûn, bi hinceta ku propagandeya PKK'ê kirine hatin darizandin. Biryara DGM'ye (Dodgeha Ewlekariya Dewletê) bi gotinê "derbeya li aştiyê" û "biryareke siyasi" hate nirxandin.

Mehkemeya parlementerên ku bi vîna (îradeya) gelê kurd ji Partiya Demokrasiyê (DEP) hatibûn hilbijartîn çawa dest pê kir wisa jî bi encam bû. Girtina wan

bi teşqe û darizandina wan jî her wisa derbas bû. DGM'ya Enkereyê li gorî qanûnên cumhuriyeta Tîrkiyeyê, maddeyê 168/2 û 169'an 15 sal cezayê hepsê li Hatip Dicle (Serokê DEP'ê) Ahmet Türk, Leyla Zana, Orhan Doğan û Selim Sadak, 7 sal û 6 meh li Sedat Yurttaş, 3 sal û 6 meh jî li Sırrı Sakık û Mahmut Alınak (serbixwe) birîn. Sakık û Alınak ji ber ku ji madde-

ya 8/1 ya "Têkoşîna bi Terorê re" hatin darizandin û demeke dirêj li zîndanê raketibûn hatin tahliye kirin.

Doza darizandina (mehkemekirina) parlementerên kurd, ji aliye parlementer, rewşenbir, nivîskar, endamên réexistinê demokratik, sedikavan, hunermend, mafparêz ên ji Tîrkiyeyê û Ewrûpayê hate şopandin (taqîpkirin). Gel wekî danişnîn din nûnerên (mume-

sîlén) xwe bi tenê nehiştin û bi lîlandinî ew destek kirin. Bi awayekî giştî biryara cezakirina mebûsan weki "pelçiqandina dengê aştiyê" hate nirxandin.

Ji hêla din ve parêzerên (ebûqatê) mebûsan daxuyandin ku idianame bi komployan ve dagirtibûye û bi itirafê itirafkaran mebûs hatine darizandine. Parêzer, diyar kirin ku maddeyê mebûs pê hatine cezakirin û yên din idianemeyan de dihate nişandan hev nagirin, lewma qera skandalekê hiqûqî ye û wê serî li temyîzê bidin.

Parlementerên Ewrûpî ji piştî biryara DED'ê (DGM) dan zanîn ku wê di Parlementoya Ewrûpayê de qerarê bidine muneqesekirin.

Mebûsen Kurd ku bi dek û dolabê itirafkar û Lijneya Ewlekariya Neteweyî (MGK) ji meclîsê hatin avêtin, bi tilîli û cepikên Kurdan ve hatibûn hilbijartîn, bi tilîliyan jî ber bi girtî gehê ve gel dîsa ew şandin.

Mebûsen DEP'ê di danişneke mehkemeyê de têr dîtin.

Navenda Nûçeyan

JÜJİ

Doğan Özel

* Rojnameya Özqür Ülke
kate bombekirin...
Di gel van tiştan
wesana xwe dewam dike...

TEEQ!

Tazal.

'İnsan bi mafen xwe insan in'

DIK

**Meseleya Kurdan
di Enstituya Aştiyê de
Enstituya Aştiyê ya
Dewletên Yekbûyi yên
Amerika DYB, di navbera
30 yê Sermawezê û 1ê
Berfanbarê de konferanse
bi navê çareserkirina kaosê,
ku tê de Henry Kissinger û
Les Aspin jî hazir bûn, li dar
xist. Dî Konferansê de Brian
Atwood, serokê Pêşdexisti-
na Ajansa Amerika ya
Navneteweyî, li ser
alikariya insanî ku bi
Kurdên Başûrê Kurdistanê
tê kirin, ev got: Ji bo çare-
serkirina meseleyê, alikiriya
aborî ne bes e. Lazim e ji
aliyê politik ve li meseleya
kurdan bê nêrin. Vêga li wê
herêmê aşti, xeyal e.**

Rayedarekî Buroya
Erformasyona Kurd ya
Amerika jî di konferansê de
ev got: 65 sal berê serokê
Amerika Woodrow Wilson,
ji bo Kurdan self determinasyon rast dîtibû, lê niha
neviyên wî, ji bo kurdan
çareserkirina politik, zêde
dibînin. Riya neviyên Wilson
tê de ne, riyeke nerast e.
Li gorî rayedar, dewleta
Tirk e li Rojhilata Navîn,
sebebê 5 milyon kurdên ku
bê mal mane. Li gorî idîaya
wî, Almanya û Amerika,
piştigiriyê didin van kirinê
Tirkiyeyê.

**Di dawiya konferansê de
rayedarê Buroya**
Erformasyona Kurd ya
Amerika, dosyayek li ser
wahşetên Tirkiyeyê ku li
Kurdistanê çêkiriye, li hemû
delegeyean belav kir.

Serokê Partiya Keda
Gel HEP ya ku hate
girtin û endamê Komeleya
Hiqûqvanen Hemdem (ÇHD), Faik
Candan ji 2'ê Berfanbarê
ve nexwuya ye.

Serokê ÇHD'ê Şenal
Saruhan, bi 60 ebûqatî
re, wezîrê Edaletê Mehmet
Moğultay ziyaret kir
û jê daxwaz kir ku ew bi
pey vê meseleyê bikeve.

Jî hêla din Merkeza
Komeleya Mafen Mirovan (IHD), bi şefê
maseya Tirkiyeyê yê Rêxistina
Efû ya Navneteweyî Jonathan Sugden re têki-
liyek danî. Li gorî mere-

Ebûqat Faik Candan

keza İHDê Jonathan
Sugden, wê ji bo bangâ
Livbaziya acîl, bixebite.

Serokê Yekîtiya Baroyen Tirkiyeyê Önder
Sav, li ser windabûna

Faik Candan beyanatek
niviskî weşand û tê de
bal kişand ser tewra
rayedaran û bêeleqebebûna
wan. Önder Sav di beyanata
xwe de vê dibêje: Wê rojek were ku ew
kesen wezîfa xwe nekiri-
ne, li hemberî camia me
hesab bidin.

Serokê Baroya Enqereyê Tuncay Alemdaroğlu
jî bi beyanatek niviskî,
endîşeyen xwe nişan da.
Alemdaroğlu li ser windabûna
Candan bêcidiyeta rayedarê dewletê
rexne kir û ew dawetî
wezîfê kirin.

Navenda Nûçeyan

Di 10'ê Berfanbarê de, yanî Roja
Mafen Mirovan de, ji doh heta iro
pir tişt neguherî.

hatine nîşandan dikarin istifade bikin.
Navenda Nûçeyan

Ebûqat Faik Candan winda ye!

...KURTEÑÜCE...

PKK, serî li Xaca Sor û Cenewreyê dixe

Serokê PKK'ê Abdullah Öcalan, di
hevpeyîna ku bi BBC û rojnameyan
İsmet Imset re çêkiribû de, daxuy-
and ku ewê di demeke nêzik de bi
awayekî resmî, serî li Xaca Sor û
Konvansiyona Cenewreyê bixlin. Ev
sazî, di navbera du aliyên ku şer di-
kin de, navbêncîtiyê dîkin. Li gorî
hiqûqa navneteweyî, PKK bi vê ser-
lêdanê wê bibe xwediyê misyonekê
û terefdareshî şer.

Girtibûna Kanî Yılmaz dewam dike

Nûnerê-Eniya Rizgariya Neteweyen
Kurdistan, ERNK'ê Kanî Yılmaz, di
mehkemeya 5'ê Berfanbarê de ji
nehat berdan. Kanî Yılmaz, li gorî
mehkemeyen Ingîlîstanê ji ber ku
"ew ewlekariya hundur tehdid di-
ke" tê darizandin. Mehkemeyê, da-
nişina Kanî Yılmaz taloqî 30'yê Ber-
fanbarê kir. Yılmaz di hepsa Brix-
tonê de dimîne.

Li Moskovê û Almaatayê şahiya PKK'ê

Ji bo salvegera PKK'ê ya 17. li pay-
texta Rûsyayê Moscov û paytexta
Qazakistanê Almaatayê Kurdan, şahi
çêkirin. Di 4'ê Berfanbarê de li Mos-
kovê Merkeza Kulturê, ji bo salve-
gerê şevez şahîye çebû û nêzî 1000
kurd û dosten wan rûs, beşdar bûn.
Li Moskovê salveger demek berê li
Mala Kurdan hatibû pîrozkarin. Ji
hêla din li Almaatayê jî 500 kes, sal-
veger bi şevez şahîye pîroz kirin.

Polîsan girtin ser NÇM'a Îzmîrê

Polîsan emniyeta Izmirê, di 1'ê Ber-
fanbarê de girtin ser şubeya Naven-
da Çanda Mezopotamya ya Izmirê.
Di sergirtina polîsan de gelek en-
damen navendê hatin binçavkirin û
dokumenten navendê ji aliyê hêzên
emniyetê ve hatin tahrîbkirin. Ser-
girtina ser navendê ji aliyê gelek
rêxistinê demokratik ve hate pro-
testokirin.

Mebûsên DEP'ê heqê penabertiyê standin

Du mebûsên Partiya Demokrasî
DEP'ê, yên ku ji mecbûri derketin
Ewrûpayê, li Almanyayê heqê pen-
abertiyê illetiyet, standin. Mebûsê
DEP'ê Mahmut Kılınç û Naif Güneş, li
ser daxwaza wan a penabertiyê, ji
aliyê Daîreya Biyaniyan ya bajare
Bochûm heqê penabertiyê û pesa-
porta penaberan bidest xistin.

**Navên
10 kesên
xelatgirtî**

**Abdurahman
Sarıgöl
Keçiören/Ankara**

**Ziver Özkaş
Kanarya/İstanbul**

**Hüseyin Gündüz
Antalya**

**Dr. Hüseyin Nantu
Tunceli**

**Yadigar Coşkun
Diyarbakır**

**Selami Turan
Diyarbakır**

**Xebatkarê Koma
Rewşen Muzik
Adana**

**Sadettin Yavuz
Antalya**

**Celil Akdoğan
Diyarbakır**

**Coşkun Selçuk
İskenderun**

Ji aşotê reviya li aştiyê leqitî

Melih Gökçek, dîsa bi kirinekê nav ji xwe berda û bû mijaramuneqeşeyan. Gökçek ku ji ber gotinê li ser hunerê û kîrinê xwe, reaksiyonâ gelek kesan kîşandîye ser xwe, içar ji ber peyveke kurdî "aşti" serê wî kete teşqeyê.

Serokê Belediyeye Enqereyê Gökçek, ku ji partiya Necmettin Erbakan RP'ê hatibû hilbijartin, hingî hatîye ser kar, serê wî ji geremol û gêjahiyan nafilete. Carinan zimanê wî û carinan ji gafêñ wî dibin bela serê wî.

Van rojan medyaya Tirkîyeyê pê eleqedar di-be. Sebeb ji guhertina "aşot" bi "aşti" ye. Melih Gökçek bi hinceta ku "aşot" bi zimanê ermenî bûye, guhertiye û kiriye "aşti". Jixwe ci qewimî li ser vê peyvê qewimî. Peyv bêhemdê wî bi kurdî derket (!)

Aşot, kinnivîsa "Ankara Şehirlerarası Oto-

büs Terminali" (Terminala Otobüsê Navbajaran a Enqereyê) ye. "Aşti" ji ya "Ankara Şehirlerarası Terminali İşletmesi" (Tesîsa Terminala Navbajaran a Enqereyê) ye. Melih Gökçek ji aliyekevi ve nekurdibûna peyvê dixwaze iştat bi-ke û medya ji tersi wî. Gökçek daxuyand ku peyva dibêjin bi kurdî ye ne "aşti" li "aşti" ye. Ev

peyva kurdî ku tê maneyâ silha erebî, bûye teniya bidon û bi wan ve zeliqiye. Rojnameya Hürriyetê ji, bi pey iştata bikurdibûna peyvê ket. Hürriyet, di hejmara xwe ya 2.12.1994'an di cih ji bûyerê re vegetand û di ya 4.12.1994'an de ji hem Ansiklopediya Larousse'ya Mezin û hem ji

manşeta hejmara me ya duyemîn "Kî aştiyê naxwaze?" wek delîl da nîşan ku pey bi kurdî ye. Lî divê bê gotin ku, ji gotina "peyv ji farisî ketiye kurdî" ji nama.

Gökçek ku demeke dirêj di nava MHP'a Alpaslan Türkeş de cih girtibû, ji "aşota" Ermenî reviya û li "aşti" ya kurdî

leqitî. Meseleya "şuşt ji heriyê avête ser kema diriyê" lê qewimî. Lî ci karê çapemeniyê pê ketibû ku dixwazin serî li Gökçek bigerînin? Li Tirkîyeyê medya bi teví unîversîteyan ve hê ji hebûna zimanê kurdî qebûl nake.

ZANA FARQİNİ

Gökçek: AŞTİ Kürtçe değil

**Ermenice'den kaçayım
derken Kürtçe'ye yakalandım**

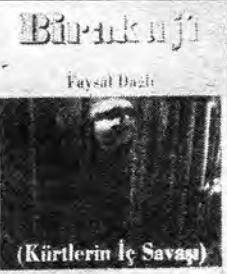
• Ankara Şehirlerarası Terminali

**Ermenice'den kaçarken
Kürtçe'ye tutuldu...**

Ankara Şehirlerarası Terminali

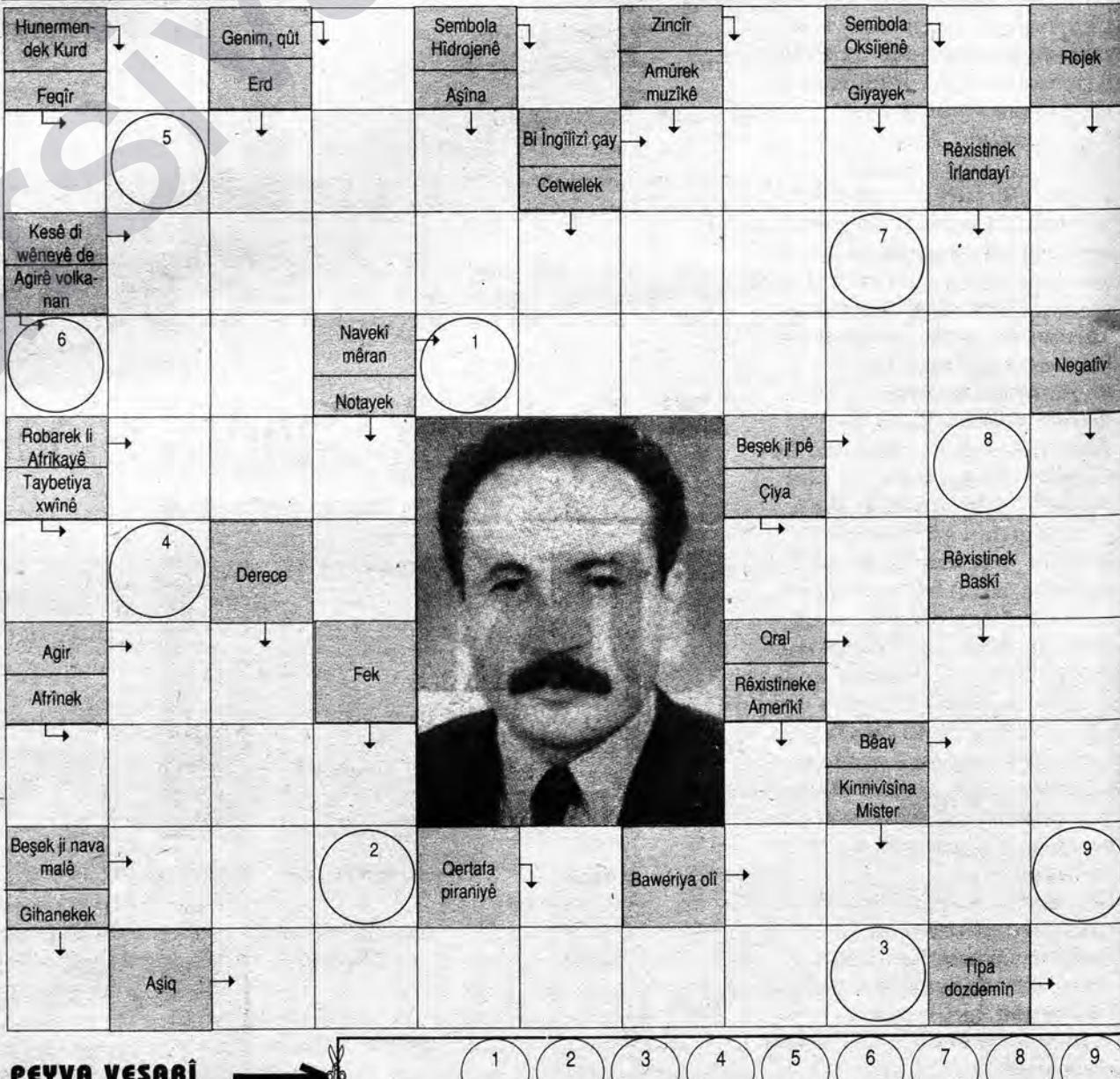
Yen ku hebûna kurdan qebûl nakin rabûne li ser peyvîn kurdî muneqeşeyan dikin.

Xelata Xaçepirsê

**Birakuji
Faysal Dağı**

X A Ç E P I R S A B I X E L A T

Her hefte
xaçepirsa me wê
bi xelat be. Di pêvajoya
15 rojan de ci bersiv
bigihîjin me, emê
binirxînin. Xelata vê
heftiyê pirtûka Faysal
Dağı, Birakuji ye.
Peyva veşarı ya
Xaçepirsa hejmara
duyemîn: Zendavesta
Jêrenot:
Xelat wê bi usûla
qurayê li deh kesan bêñ
belavkirin.

AGAHİYÊN ABONETIYÊ

Min Welatê Me divê

☐ 3 Meh	☐ 400.000 TL	☐ Li Hundir
☐ 6 Meh	☐ 800.000 TL	☐ 30 DM
☐ 12 Meh	☐ 1.600.000 TL	☐ 60 DM

Bedelê Abonetiyê ez radizînim

Li Tirkîyê – Roza Basın ve Yayın. San.Tic.Ltd.Şti.
Yapı-Kredi Parmakkapı Şubesi
Hesap No: 1100264-1

Li Derve – Roza Basın ve Yayın. San.Tic.Ltd.Şti.
Yapı-Kredi Parmakkapı Şubesi
Döviz Tevdiat Hesap No: 3001507-3

NAV Ú PAŞNAV :
NAVNIŞAN :

Navnîşana Welatê Me
Ayhan Işık Sok. No:23/3 Beyoğlu/ İST.
Tel-Fax: 2491344 – 245 29 91

Li Koreya Başûr serhildana karkeran

Bi hezaran karkeren Karistana Daewoo Motorê li Meydana Yoida roja sêsemê li dijî ïndustriya Samsun Heavy meşyan û

slogan avêtin. Li Koreya Başûr ku karker ji rewşa xwe ne memnûn in, sala çûyi gelek meş û protestoyên xwendekaran ji li paytexte Koreya Başûr Seulê çêbûbûn.

48 rojnamevan hatin kuştin

Li gor Lettre de Reporters sans Frontières, weşana mehane ya Rojnamevanen Sinornenas: "Di çar mehan de li Rwandayê 48 rojnamevan hatin kuştin"

Di hejmara 64. a La Lettre de Reporters sans Frontière de hatiye nivîsandin ku 48 rojnamevanen Rwandayî di çar mehan de hatine kuştin. Li gor vê nûçeyê di sala 1994'an de ji 6'ê Avrîlê ta dawiya meha Tirmehê, di nav şerê hundirin de ew rojnamevan hatine kuştin. Bi qasî nîvê van rojnamevanan winda ne.

Ji civîna KEHE'yê tiştek derneket

Civîna KEHE'yê (Konferansa ji bo Ewlekarî û Hevkariya Ewrûpayê) qediya û kes dilşad nekir. 52 dewletên ku di navbera rojên 4-6'ê vê mehê de li Budapeşte li hev civiyan, ji bilî guhertina navê rêxistinê, tu qerarên berbiçav nedan. Dewletên mein di civîne de li ser helkiriya gelemşeyan li hev nekirin û konferans di navbera Amerika û Rûsyayê de çêbû. Li ser mafêni mirovan tu bîryarek nehat standin.

Türkiye, ku bi Tansu Çiller û Murat Karayalçın ve beşdarî KEHE'yê bû, pirtir ji bo ku karibe bikeve nava "Yekîtiya Gumrikê" ya Ewrûpayê "guhart, girt. Rêxistina Efûyê got ku der barê mafêni mirovan de tu

Çiller daxuyand ku heta sala 1996'an wê li iktidarê be û li ser meseleyên Bosna - Herzeganyê, Azerbeycan û Rojhilata Navîn divê pê re danûstandin bêne kirin. Der heqê arizikirina (xisûsikirina) sazî û dezgehêni aborî yêne dewletê de ji, agahî da û ji bo ku sermayedaren Rojavahî karibin ji wê yekê istifade bikin, diyar kir ku hewce ye bi wan re têkilîyen baş bêne kirin.

Ji aliye din ve Rêxistina Efûyê ya Navneteweyî bi danezanekê rexne li bîryaren KEHE'yê ku navê xwe bi REHE'yê (Rêxistina ji bo Ewlekarî û Hevkariya Ewrûpayê) "guhart, girt. Rêxistina Efûyê got ku der barê mafêni mirovan de tu

bîryar derneketine û diiyabû navê Türkiyê, Yûgoslavya û Ozbekistan bihata deşîfrekirin ku mafêni mirovan binpê dîkin. Li ser wê yekê xwest ku dewletên teref

bi xwe ji bo şiyandina heyetan ku li wan welatan der barê mafêni mirovan vekolinan (tetkikan) bikin, qerar bistînin.

Pisporen siyaset û dîplomasiyê ji nirxandin

ku Türkiyê di civîna li paytexta Macarîstanê Budapeşte de, di warê mafêni mirovan de xwe nedaye qebûlkirin.

Budapeşte/Welatê Me

Atîna piştgirî kirdinî Özgür Ülke

Katjimêri 10'i ser le beyanî rojî 5.12.1994 le Atînay paytexti Yûnanistan nizikî 100 kurdi niştîmanperwer tiwaniyan biçne naw baregay serekî netewe yekgirtwekan ewe.

Le yadaştêkî narezayî da, dawakariyekanî xoyan pêşkeş be lêpirisrawan kird û ewan iş heman kat rewaney baregay giştî netewe yekgirtwekan yan kird le Newyork. Kurde niştîman perwerekan nizikî 6 katjimêr le bager-

ake da man ewe, ew maweye baregay naw biraw be reng e sîrûşîşkamî Kurdişanî alay bîrîk batibwe razendin ewe, dirîşim e car be carekan iş baregakeyan hejandibû. Ziyatir le 6 rojname û kenali ciyawaz ciyawazî TV. amadey em rûdawê bün... Hemûyan be gwêy xoyan deyanbisit ke mirovi Kurd delên: Özgür Ülke dengî gelî Kurd e. Xinkandînî ew denge mohal e.

F A L

BERAN

(21 Adar - 20 Avrîl)

Emelê we, ne wek fîkr û xeyalên we ne. Hûn mezin difikirin û biçük dijîn. Guhêñ xwe ji rastiya re negirin û jî nav berxikan derkevin. Meraqa nekin, wê ev roj jî derbas bibin.

GA

(21 Avrîl - 21 Gulân)

Hûn dibêjin bila firset werin ber nigêñ me. Hezkiriyêñ we, ji ber vê rewşa we, dibe ku dev ji we berdin. Jiyana xwe bi heyecan bikin û bêtir bala xwe bidin hîsên hezkiriyêñ xwe.

CÊWÎ

(22 Gulân - 21 Pûşper)

Hûn xwe bi hin însanên xwedî xisûsiyetên cihêreg, muqayese dîkin û gelek caran jî xweziya xwe bi wan tînin. Lî hûn qet fîkrine ku hinek însan jî xweziya xwe bi we tînin.

KEVJAL

(22 Pûşper - 23 Tîrmeh)

Hîsên we, di laşê we de dibe sebeba nexweşîyan. Hizîn û kederê ji ser xwe biavêjin. Bahr û av kîfxweşîyekê dide we. Firsetên wiha ji dest bernedîn. Lî masiyan jî negirin, guneh in!

ŞER

(24 Tîrmeh - 23 Gelawêj)

Gelek caran hûn xwe wek qîralê alema xwe dibînin. Lî derdora we bi vî çavî li we nanere. Ji ber vê yekê jî asabiyetek bi we re çêdibe. Sûcê we tune ye, ji ber ku "tîfing îcad bû, mîranî jî xelas bû."

SIMBIL

(24 Gelawêj - 23 Rezber)

Wek însanên normal hûn jî xwedî zaaf in. Falbazek bibêje, wê mîzgîniyek ji we re bê, hûn dikarin bi meha li bendê bimînin û xwe bixapînin. Ma hûn di kîjan dewrê de ne?

MEZIN

(24 Rezber - 23 Kewçer)

Van rojêñ dawîn hûn li mal, li kar û li nav hevalan aciz dibin an jî kêmasiya hin tiştan hîs dîkin. Sebeba vê yekê dibe xerîbi be. Çare: Vegerin welatê xwe!

DÜPIŞK

(24 Kewçer - 22 Sermawez)

Ji bo ku eleqeyê rê we nadîn, hûn jî hevalen xwe gazi-nan dîkin. Ev jî, li hemberî însanan di hundurê we de kînê çêdike. Tarza têkiliyê xwe biguherînin.

KEVAN

(23 Sermawez - 21 Berfanbar)

Xwedayo, xwedayo hûn çîqas masûm in! Safbûna we bûye adresa we. Carinan hûn bêhemdê xwe tiştêñ nayêñ gotin dibêjin. Ma hûn ji ser hîvê hatine?

KARIK

(22 Berfanbar - 20 Rêbendan)

Ji ber ïnada xwe, hûn nikarin li derekê cih bigirin. Bîzin jî ne wek we bi ïnad e. Lî dua bikin ku fedyokî û nazikbûna we, digihîje hewara we.

DEWLIK

(21 Rêbendan - 11 Reşemî)

Di sohbetên hevalan de serê we wek mekîneya fîkr û xeyalên nû, dixebe. Di nav re hûn karêñ pir muhîm jî dîkin, lê eqlê we bi çar tiliyan di ser serê we re ye.

MASİ

(20 Reşemî - 20 Adar)

Ji aliyê espiriya û henekan, kes nikare bi we re derxîne. Ji derive hûn mîrovêñ pir bextiyar têne dîtin. Gava hûn bi serê xwe dimînin, pê re hûn xwe di nav ewrêñ tenêbûnê de dibînin.

Serpêhatiyeke Cegerxwîn:

Edaleta xwedê û mirîdê şêx

Dema ku Seydayê Cegerxwîn diçe Sûriyeyê, li Şamê li mala şêxeñ dimîne. Li wir feqetiyê dike. Wê demê, malen şêxan wekî malen giregirêñ gel dihatin dîtin. Lewma cûnûhatina wan pir bû.

Dîsa, wekî rojêñ din mala şêx ji mêvan û serdanan da-girtiye. Wexta xwarina fîrvînê tê. Cegerxwîn xwarinê çêdike. Şêx ji mirîdeki xwe re dibêje: "Here ji Feqî Şêxmûs re bibêje bila xwarina mîvana bide wan." Wê

demê ji Cegerxwîn re Şêxmûs dihate gotin. Ew jî, ji mirîd re dibêje:

- Here ji Şêx re bibêje, Şêxmûs gotiye; ez li gorî edaleta xwe an li gorî edaleta wî ez nan belav bikim.

Mirîd diçe ji Şêx re dibêje. Şêx: "Bêguman wê li gorî heq û hiqûqê Xwedê belav bike."

Feqe Şêxmûs tepsîka hinekan tije godtê sor û bêhestî dike, ya hinekan tije hestî û ya yêñ din jî firek avgoşt dîxê. Mîvan ji vê yekê re şas di-

bin. Yek xwe ranagire û diçe ba Şêx, giliyê Şêxmûs dike. Dibêje ku hinek têr xwarine û hin jî bênan mane. Şêx ji Cegerxwîn vê yekê dipirse. Cegerxwîn lê vedigerîne:

- Şêx min te got li gorî edaleta Xwedê belav bike. Min jî li gorî edaleta wî belav kir. Wekî ku tu jî zanî, Xwedê mal û milk, sera û bexçe, tac û text dane hinekan û hinekan jî tazî û birçî, biderd û xem, biçû û bela û sêwî û bindest hîstîne."

ZİVER ÖZKAS

Li gor ajansa xeberan ya meşhûr ARND:

Camciyan Özgür Ülke bombe kirin

Muxabîrê ARND'ê, piştî nûçeya sansasyonel "Helîkoptera PKK'ê li Aspendosê", dest avêt nûçeyeke ku dikare bibe sebebê munâqşeyan.

Li gorî muxabîrên ARND'ê, bombekirina rojnameya Özgür Ülkeyê, wek tê idîakirin, ne ji aliyê kontr-gerîlaya tirk ve hatiye kirin.

Muxabîrê ARND'ê idîa dikin ku camciyên Cağaloğlu û Kadırgayê, ku merkezê rojnameyê li van mehela ne, berî bombekirinê bi sê rojan civiyane û yekî ji wan kulmika xwe li maseyê xistiye û gotiye: "Lazim e ev rojname bê bombekirin." Li gorî muxabîr, camci di nav xwe de şêwirîne, fîkirîne û dawiyê ev qerar standine: "Heger em rojnameyê bombe bikin, bala xelkê wê biçe ser kontr-gerîla dewletê û kes texmîn nake ku me kiriye."

ARND, sebeba bombekirinê deynê camciyan nîşan di-

de. Li gorî wê, zorbûna şertên heyatê û enflasyona Çiller, kezeba wan reş kiriye.

Ji hêla din ARND(Ajansa Ragihandina Nûçeyen Derew) dide diyarkirin ku rayedarekî hikûmetê jî ev idîa rast nîşan da ye (tiştê ecêb, hergav hayê rayedarekî ji van tiştan heye).

Di dawiya vê meseleyê de gelek pirs bêcewab man. ARND'ê lêkolîneke din jî kir, lê agahiyek pir bi dest nexist. Ji vê lêkolînê qasî ku em hîn bûn, camê qereqola Kadırgayê neşikestibûn û di dema bombeteqandinê de camê xwe vekirî hîstîne, ji bo neteqin. Li gorî idîayê, camciyan ji tîrsa polîs haydar kirine, da ku camên wan neşikên.

Ji aliyê din, derbarê bombe-kirna buroya Enqereyê ARND'ê tu agahî neda. Pişti bûyerê, stokên camciyan xelas bûn û ji febrîqeyan siparîş xwestin.

ARND/Cağaloğlu

Ku tiliya xwe jî dananiya ser cênika xwe ya rastê û awirêñ tûj nekirana kî ihtimal dida ku İsmet Sezgin jî difikire?

REWŞENBİR Ú NIVİSKARÊ KURD HESEN HİSYAR:

LI DIJÎ TARIYÊ RONİYEKE DIRİNDE

J i bo me tabîrên "gelekî bêbîr", "ji xwe pê ve leş-kerê herkesi", "gelekî ebûqat" û hwd. têr bikanan. Rexne têne kirin ku di nava kurdan de a-detekî nivîsandina bûyer, qewmîn û serpêhatiyan nîn e. Bi awayekî din, dibêjin ku, ev aliyê me zehf qels û jar e.

Belê, sebebênen vê yekê hene. Hem jî, ji aliyê rewşa me ya siyasi, sosyolojik, çandî û hwd. ve. Lî bi ya min, sebeb ci dibin bila bibin, divê ku em tu car vê rewşê qebûl nekin.

Em rexne û gazarin tûj ji pêşiyêن xwe dikin ku tu tişt pak û qenc ji me re, ji nîfşen (neslên) nû re nehiştine. Em ji wan û xebatêwan, bûyer, serpêhatî û tecrûbeyê wan bêhay in. Dev ji dîroka kevn a vê neteweyê berdin, der barê ya nêzik de jî berhemênu ku divê qet ji arşîv û kitêbxaneyan kêm nemînin gelek hindik in. Kêm kesen me yêñ dîrokî, li dû xwe berhemênu nivîskî hiştine. Tiştine ku em bi wan serbilind û xwedî agah dibin, dikarin bin ser dûş û şopa wan jî hene. Ew ji me re di şevêne Kurdistanê de çira ne. Va ye yek ji wan:

"Dîtin û Bîrhatê Min", ev navê pirtûka Hesen Hişyar e. Ji nav jî tê xuyan ku xebatêke bîrewerî (xatiratî) ye. Nivîskarê wê, tê de, der heqê dîroka koka nîjada kurd de fîkrênu xwe dadixuyîne û li ser serhildanen kurdan jî bîranînen xwe pêşkêş dike, ku ew bi xwe ketiye nava wan serhildanen, wek Şêx Seîd, Çiyayê Agirî.

Ev berhema hêja, ji yanzdeh beşan û 500 rûpêlî pêk hatiye. Gîraniya wê li ser Serhildana Şêx Seîd e û cîlda yekemîn a ji "Dîtin û Bîrhatê Min" e. Pergala pirtûkê, awayê teknîka nivisîna wê dibe ji xwendevan ên kurd ên bakurê welêt re biyan (xe-rib) were. Bi hêsanî mîna ansklopediyeke biçük dikare we-re binavkirin. Ji ber ku li ser gelek mijarêni ji hev cihê sekiniye.

Tê de ci nîn e? Ji xebatêli ser hîmê neteweya kurd û zimanê ve heta bi awayê xwedîkirina zarokan a ji aliyê dayikênu kurd ve, ji agahiyen li ser Sherê Cîhanê yê Yekemîn heta bi Serhildanen Şêx Seîd û İhsan Nûri Paşa ve, ji eşîren ku xiyanetê bi doza gelê kurd

kirine heta bi çalakiyên di navbera fermandarên serhildanen û kesen xuyanî yêñ welahez...

Mirov di pirtûkê de rastî bûyer û qewmînen wisa sosret û seyr dibe ku, tuyê bibêjî qey salix ji rewşa iro dide. Wêrankirina berhemênu tarixî, şewitandina gund û dehl û rîelan, xax û kîrinênu rayedarên Dadgehênu Rizgariyê "Istiklal Mahkemeleri", koç û sîrgûnkîrin, şewtandina mirovan ...

Ceteyen wê demê, xînis û dijminê qewmê xwe, dîsa wekî iro li ser kar û di milênu celadan dei ne. Jendirmeyen bejik niha ku bi navê "parêzeren gundan" vejiyane ji agahiyen gi-

rin mirov ji Hesen Hişyar hîn dibê.

Danûstandinênu di navbera giregir û mezinê Kurdan de, yek bi yek bi can û ruh dibin. Helwesta Simko, Seyid Riza... ya li hemberî Şêx Seîd û Serhildana Çiyayê Agirîye hêja ye ku dîrokzan pê bîhesin.

Bi gotineke kurt û zelal, ev pirtûk dike ku mirov hîn pîrtir li ser kurdan û rewşa wan serê xwe bişîne, jê fêm bike. Jixwe Serhildana Şêx Seîd bi carekê li ber çav bi gan dibe, vedije. Noli ku romana wê bi xwe be.

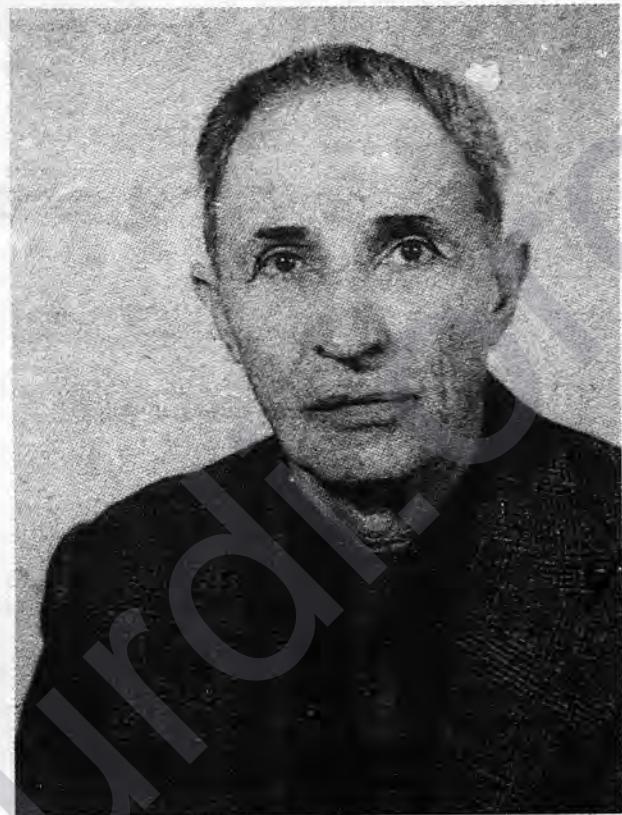
Hesen Hişyar, bi vê xebatê, belgeyeke dîrokî pêşkêşî neteweya xwe kiriye û kaneke mezin daye ber destê ronakbîr, xwendevan û dîrokzanen.

Ev cîlda pêşin a "Dîtin û Bîrhatê Min" di sala 1993'yan de li Bêrûdê, ji aliyê Çapxaneya Amiral ve hatiye weşandin.

MEHMET GEMSİZ

Xebatêni wî yêñ neçapkiri:

1. Pênc cîld li ser dîroka kurdî, ji 8 hezar sal beriya zayînê heta sed-sala 19'an
2. Pênc cîld bi navê "Dîtin û Bîrhatê Min", ji saia 1914'an heta bi 1983'yan
3. Dîwaneke helbestan
4. Zerdeş, Noroz, Bûza (Bûda) û Konfiçûs
5. Felsefeye xebata welat
6. Gazi û hawara navbera Zagros û Zara
7. Erûda Kurdi
8. Kirasê Spi û Destê Reş
9. Nozdeh hejmarênu kovara Agahî
10. Wergera Muzekeratêni Qedri Beg
11. Deh muzekeratêni ku min dane Şoreşa Iraqê
12. Şoreşa Şêx Seîd û Araratê

Hesen Hişyar(1907-1985)

JIYANA HESEN HİSYAR

Li gundê Serde ku dikeve navbera navçeyen (qezayen) Licê û Hêneyâ Amedê, di sala 1907'an de çavê xwe vedike. Demek li medreseyan dixwîne. Her wiha bi navê "Mele Hesenê Hişyar" jî tê binavkirin. Di salên 1920'î de li Farqîna Amedê têkilî bi xebata siyasi dike. Bi awayekî karger (îdarevan) beşdarî "Terqa Şêx Seîd" dibe û piştî şikandina wê bi birîndarî tê girtin. Ji ber temenê (emrê) xwe yê biçük ji daleqandinê difilite û 15 sal ceza dixwe. Di 1928'an de li ser fermana bexşîna giştî (efûya imûmî) tê berdan. Demek di karê deletê de dixebe, gava İhsan Nûri Paşa li Çiyayê Agirî dest bi têkoşîna neteweyî dike, wekî şervan xwe digihînê. Di dawiya têkçûna tevgerê de bi İhsan Nûri Paşa re derbasî İranê dibe. Li Sûriyê di sala 1934'an de bi cih dibe. Hesen Hişyar, ne tenê mîna şervanekî di bizav û têkoşîna neteweyî de xwe daye nişan, ew di warê xebatê kulturî û siyasi de jî nav ji xwe berdaye. Ev bi helbest, xebatê dîrokî derxistin, kovar û avakirina saziyên siyasi û çandî re jî mijûl bûye. Hesen Hişyar ji bilî zaravayen kurdî, bi erebî, farisi û tirkî ji zanibûye. Bi tena serê xwe kovara Agahî -19 hejmar- derxistiye. Di her sê kovarê navdar Hawar, Ronahî û Roja Nû de jî nivîs nivîsandine.

Şêx Seîd

PIŞTÎ BOMBEYÊN KU LI ROJNAMEYA ÖZGÜR ÜLKE'YÊ TEQIYAN

Bombe li aştiyê xistin

Rojnameya Özgür
Ülkeyê, di 3'ê
Berfanbarê de, di saet
3.30'î şevê de hate
bombekirin.

Bombeya ewil, li
merkeza wê, li taxa
cağaloğlu, ya duduyan
li cihê tîprêziya roj-
nameyê, li taxa

Kadırgayê û ya sisyan
li buroya rojnameyê ya
Enqereyê teqiyan.

Bombeya ku xistibûn
buroya Edeneyê, zû pê
hat hisandin û hate
bêtésîrkirin.

Di bûyeran de
xebatkarekî rojnameyê
(Ersin Yıldız -32-) mir û
19 kes jî birîndar bûn.

Bombekirina roj-
nameyê li hemberî
Hikûmeta Tîr, hem li
Tîrkiyeyê û hem jî li
dinyayê bû sebebê
protestoyan.

Li Tîrkiyeyê, ji partiyên
siyasî heta sendikayan
gelek rîexistin û kome-
leyhen serbixwe-
demokratik, ji çape-
meniya kurd heta
çapemeniya çepen tîr
gelek kovar û rojname,
xebatkarên ajans û roj-
nameyên serbixwe-
rojane, ji hunermend û
ronakbîran, yanê jî her
tebeqeyen gel, ji bo
Özgür Ülkeyê piştgirî û
ji bo dewletê protesto
nişan dan.

Di nav raya giştî ya
dinyayê de, ji çape-
meniyê heta rîexistinên
serbixwe, ji sazî û rêx-
istinên çapemeniyê
heta parlementeran, li
hemberî kîrinên dewle-
ta tîr, reaksiyon rî
dan. Ji aliyê din li
gelek bajarê Ewrûpa,
kurdan bi livbaziyan
tewra dewleta Tîr
protesto kîrin û piştgirî
dan Özgür Ülkeyê.

Bombeyên ku li Özgür
Ülkeyê teqiyan, bi
giranî li avahiya taxa
Kadırgayê bû sebebê
gelek zeraran. Di
teqandina bombeyan
de avahî şewitî û bi
dehmilyaran TL. xesara
ekonomik çebû.

GAVÊN AŞTIYÊ BOMBE KIRIN

Li ser bombekirina rojnameya Özgür Ülkeyê me ubi xwediye wê Hasan Küçükoba re hevpeyvîn çekir. Bombekirina Özgür Ülkeyê, di nav raya giştî ya Tirkiyeyê û di nav ya dinyê de cihekî pir muhîm girt. Di vê bûyerê de gelek pirsên ku ji aliyê raya giştî ya Kurd ve dihat meraq kîrin, me ji xwediye rojnameya Özgür Ülkeyê pirsî.

Rojnameya we Özgür Ülkeye, di wextekî muhîm de, yanê di wextê gavêن ku ji bo aştiyê dihatin avêtin de hate bombekirin. Derbarê bombekirina rojnameyê û zemanê bûyerek wiha de fîkrêن we çi ne?

- Zemanê bombekirina rojnameyê, di wextekî wiha de bû ku li ser aştiyê, li ser serbestiya fîkrân hem li Tîrkiyeyê û hem jî li derive gelek munaqeşe hebûn, gavêن nû dihatin avêtin. Şeklê çareserkerina meseleya kurdî, bi awayê siyasî an ji demokratik, di vê demê de li ser aştiyê pir dihat sekinandin. Bombekirin, ji aliyê kesen ku nedixwest ew munaqeşe çebibin ve hate kîrin, yanê cewaba wan bombe bû.

Tê gotin ku ev bombekirin, ji aliyê hin kesen ku di nav dewletê de karê xwe bi awayê veşartî dîkin ve hatiye kîrin. İhtimala ku haya hikûmetê jê tune be, heye?

Qerara bombekirinê tê standin

- Na. Ji ber ku civînên Konseya Ewlekariya Millî (MGK) di bin serokatiya reisicumhûr Süleyman Demirel de, bi besdariya serokwezîr û wezîran tê çekirin. Qerara sekinandina rojnameyê, berê di MGK'ye de hate standin. Piştî vê qerarê serleskerê berê Doğan Güreş, bi beyanatek vekirî got ku cawa ew rojname dikare li Stenbolê weşana xwe dewam bike. Dû re wezîre karûbarê hundirîn jî diyar kir ku bi ya wî be, ew ji

Serokê HADEP'ê Murat Bozlak jî, xwe gihande hawara
Rojnameya Özgür Ülkeyê.

bo rojekê be jî musadê nadê
vê rojnameyê.

Rojnameyek ku 50 metreyî
nêzî qereqolekê be û hemû
xebatkar û mîvanen wê di
bin çav de, di bin ablûqaya
polisên resmî û yên sivil de
bin, cawa di eynî saetê de sê
cihênen wê tê bombekirin? Ez
ihtimalê nadim ku hêzeke
din karibe bûyerek wiha organize bike. Ev bombekirin, ji
bo sekinandina rojnameyê
bû. Lî lazim e mirov li ser
tiştîn piştî bûyerê diqewimin,
an jî qewimîne bisekine.

Hesabên wan hev negirt

Hesabê ku wan dikir, li
hev nehat. Di vê nebûnê de,
alîkariya kesen welatparêz,
derdorê demokratik û sos-

yalist, hebû. Bi alîkariya van
hêzan me rojname, dotira
rojê derxist. Wan ev tişt tex-
mîn nedikirin. Hêzen ku demokrasiye dixwazin, ev lîstika
dewletê xerakirin. Piştî xer-
rabûna lîstika wan, ketin nav
heyecanekê, dest û nigên
wan li hev geriyan. Piştgiriya
raya giştî ya Ewrûpa û ya
welatparêzan, firotina (firaja)
rojnameyê ji 25 hezaran der-
xist 4050 hezarî (Li Tîrkiyeyê
şirketa belavkirinê 21 hezar û
bi destan jî 9 hezar, li Ewrû-
payê jî 1520 hezar hate firo-
tin).

Tiştê balkêş ew e ku heta
vêga gelek bûyer çebûn, wek
mînak bombekirina merkeza
DEP'ê û kuştina mebûs û
kesen din, lê dewletê tu carî
ew tekzîb (derew) nekir, ji

seyñî vê carê

Di vê meseleyê de ji reisî-
cumhûr heta wezîrê karûbarê
hundirîn, gelek saziyên res-
mî, û çapemeniya tîr bûyer
tekzîb û încar kîrin ku dew-
letê nekiriye.

Niha awantaj li aliyê me
ye. Jê bêtir, li Ewrûpayê raya
giştî, yeke mezin alîkari daye
me.

Piştî bûyerê di hin beya-
natên we de hate gotin ku
dewlet, di vê bûyerê de "li
ser súc" hatiye girtin. Sebebê
van idîayan tu dikarî bi awa-
yekî vekirî bibêjî?

- Beyanatên dewletê, wê
dide dest. Reisicumhûr, piştî
bûyerê rabû got ku, lazim e
meseleyên wiha, bi metodên
wisa neyên çareserkirin. Li
gorî gotina wî, riyên rîliber-
girtina saziyên wiha, divêt ne
bi şeklên wisa, yanê ne bi
bombeyanlê bi awayekî din
bûya. Çapemenî jî wek reisî-
cumhûr difikirî.

Mirov dikare bibêje di nav
dewletê de hêzên dijber (mu-
xalîf) hene?

- Na. Ev bûyer, bi hevkari-
ya hêzên dewletê ve hatiye
kîrin. Lê tiştê ku wan dixwest
nebû, yanê negîhiştin hedefa
xwe. Hêza me ev plana wan
xerakiriye. Wan hay ji hêza
me, ji hêza derdorê demok-
ratik baş tunebû an wan baş
hesab nekîribûn. Ev tê wê
maneyê ku wan careke din
xwe xapandiye.

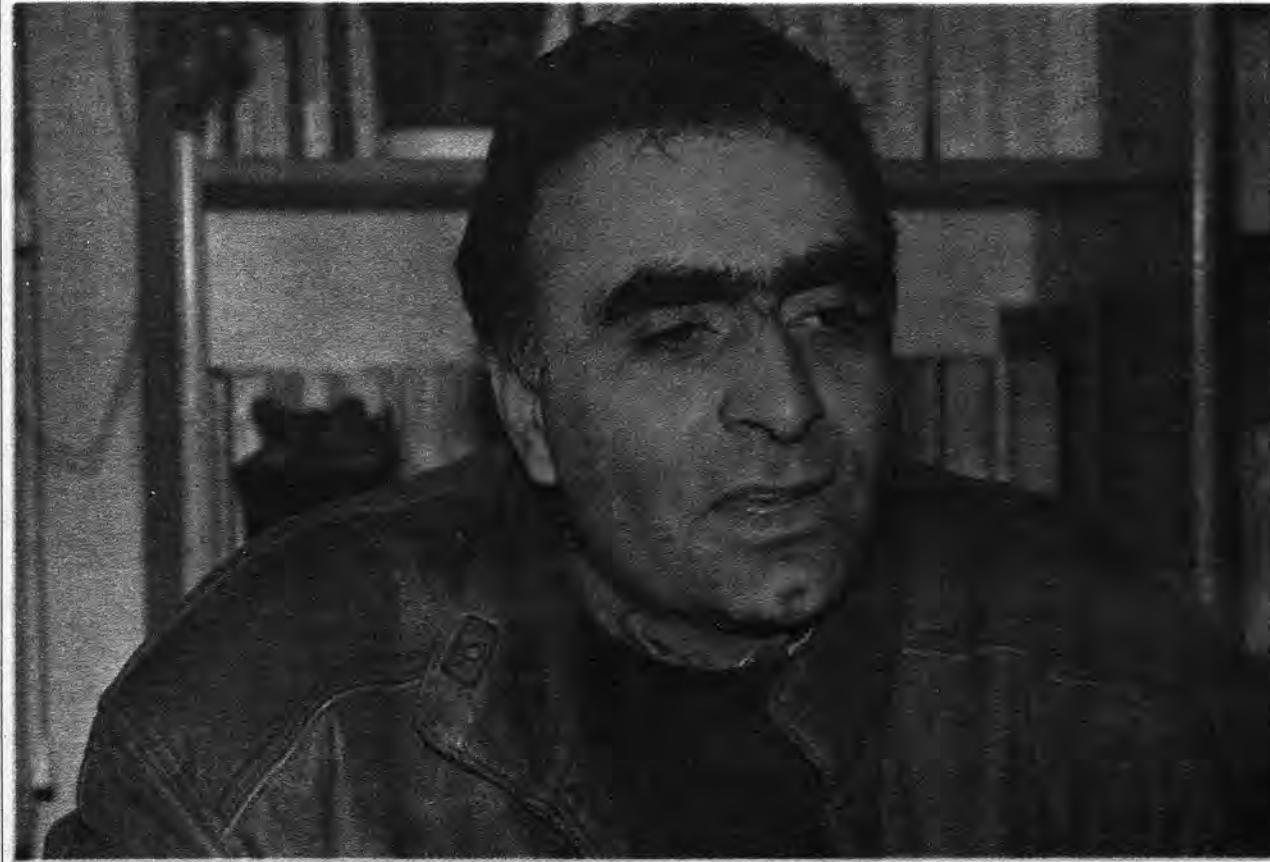
Raya giştî ya derive, ji bilî
en Ewrûpa, kî bûn?

Ji raya giştî alîkari tê

- Çapemeniya Ewrûpa jî
di nav de gelek rîexistinên de-
mokratik, piştgirî bi me re ki-
rine. Jixwe ez çendakî berê
çûbûm Ewrûpayê û min jî
bala derdorê çapemeniyê
kişand ser meseleyên wiha.
Me li wir qala rojnamegeriya
objektif ya ku Özgür Ülkeye
bi kartîne, kîrin. Li wir me qala
biratiya kurd û tîrkan kîrin. Di
çavê raya giştî de qîmeta vê
dewletê ne bi pênc pera ye.

Di nav meclîsê de li ser vê

Ü MEBÜSEN KURD BI 15 SALAN HATIN CEZAKIRIN EV ENCAM DERKET:

Xwediyê Özgür Ülke'ye Hasan Küçükoba: "Bedelê rojnamegeriya me giran e."

Di rojê teng de ji, dostê Özgür Ülke ew bi tenê nehiştin.

meseleyê munaqeşe çebûn?

- Me muneqeşeyên ku di navbera wan de derket, bîhîst. Lî enca ma ku em ji vê ðerdixînin, tiştekî din e. Yanê ev munaqeşe nîşan dide ku bûyera bombê ji a-liyê wan ve hatiye kîrin.

Gelo dewlet hesabê vê bombekirinê ji aliyê kar u zerarê baş nekir?

- Bombekirina rojnameyê, neçariya ku dewlet ketibûyê nîşan dide. Tevliheviya ku ketiyê, ew şaş kiriye.

Îmhakirina me ji bo dewletê ji feydeyên wê yê li Ewrûpa bêtir bû. Li gorî van feydeyan la-zim bû ku wan ev bom-bekirin pêkbîanîna. Dewletê ne beredayî em kîrin hedef. Ji ber ku em demokrasiyê dixwazin, ji ber ku em rojnamegeriya rast dîkin. Em dibêjin 2000 gund hati-ne şewitandin, bila bibêjin derew e, em dibêjin bi hezaran cîna-

yetên ku failê wan me-c'hûl in, hene, bila bibêjin derew e. Em dibêjin ge-lek tişt qedexe ne, lî ew dibêjin nexêr. Dewlet dixwaze me îmha bike, idîaya me ev e.

Hodrî Meydan

Ez ji wan re dibêjim Hodrî Meydan. Bila we-rin bibêjin ku tişte hûn dinivisin, derew e. Lî ew nikarin vî tişti bikin. Bila ew zanibin ku ew bi xerakirina bînayakê, bi kuştina çend kesan nikarin rî li ber me bigirin. Li tu devera dinê kesî rojnamegerî bi ew-qas bedelê giran nekiri-ye.

Îroj ne bi tenê hêja-hiyen (değer) gelê kurd, lî belê yê gelê tîrk ji têne tehrîbkirin. Me di rojnameyê de feryada dayikeke gerîla jî û ya dayikeke eskerekî ji ni-visand. Lî wan em dah-fî aliyekî din kîrin û xwestin ku em terefdarê aliyekî bin, aliyê din ji

● Ev bombekirin, ji bo sekinandina rojnameyê bû. Lî lazim e mirov li ser tiştên pişti bûyerê diqewimin, an jî qewimîne bisekine. Hesabê wan çênebû. Bi.alikariya welatparêzan, der-dorê demokrat û sosyalîstan rojname, dotira rojê derket. Wan ev tiş texmîn nedikirin.

● Dewletê, di beyanatê xwe de ev kirina xwe ïnkar kir. Tiştê balkêş ew e ku heta vêga gelek bûyer çêbûn, wek mînak bombekirina merkeza DEP'ê û kuştina mîbûs û kesen din, lî dewletê tu carî ew tekzîb (derew) nekir, ji xeynî vê carê.

ïnkar bikin.

Heke me li gorî dax-waza wan hereket biki-ra, diviya me jî gelek tişt ïnkar bikiranâ û em bibana wek çapemeniya wan a "xwedîkirî". Lî me ev qebûl nekir.

Bombekirina rojnameyê, bi xwe re gelek pişan jî derdixe holê. Mesela berî vê bûyerê, serokê PKK'ê Abdullah Öcalan, ji serokê gelek dewletê mezin re mektûb şand. Gelo hînek li Tîrkiyeyê naxwazin tiştên ku li derive çedîbin, bê bîhîstîn?

Zaten saziyên dewletê, çape-menî jî di nav de, guhê xwe jî van tiştan re digi-rin. En ku vê nakin em in. Ji bo wan ev wextê ku em tê de ne, pir mu-hîm û pir krîfîk e. Ji ber van gavavêtinên aştiyê, Tîrkiyeyê jî li derive ge-lek lobî avakirine, da ku imaja x:ve nû bike.

Gavênu ku PKK'ê ji bo aştiyê avêtine, me ji a-

jansa wergirt û weşand û hîn jî em vî karî dîkin. Serokê PKK'ê birêz Abdulla Öcalan, ji gelek serokan re mektûb şand, lazim e em vê binivisînin.

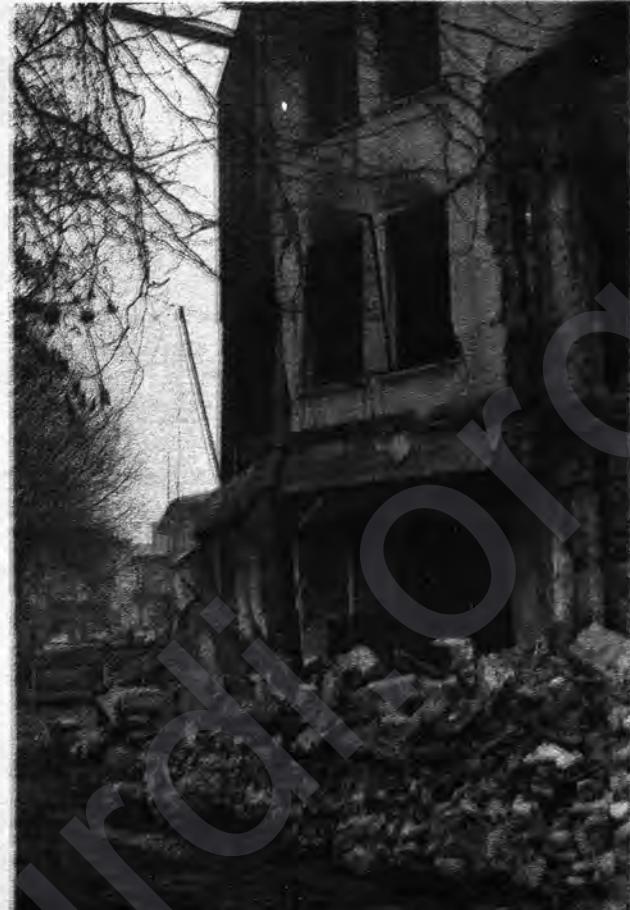
Em zarokêni vî welatî ne

Em zarokêni vî welatî ne. Li hember xwînri-jandinê derketin, heqê me ye jî. Kes nikare bibêje, em ji we bêtir ji vî welatî hezdîkin. Lî tiştê ku wan dixwest, ji bo heftak du hefta girtina rojnameyê bû, da ku ew nehîlin tiştên li derive dibin, ji aliyê raya giştî ya Tîrkiyeyê ve bê bîhîstîn.

Moralê xebatkarêne we çawa ye?

- Hevalêne me bi tec-rube ne û ew vî karî bi baweriye, baweriya demorasiyê dîkin.

Hûn tewra dewletê ya ji bo definkirina ce-nazeyê xebatkarê we, çawa dibînin?

Avahiya rojnameya Özgür Ülke'ye ya Kadırgayê pişti bombeyê bû kavil.

- Dewletê dît ku raya giştî, derdorênu ku demokrasiyê dixwazin, piştgiriyek mezin da me û nihîrîn ku wê di merasîma cenazeyê de bi dehhezaran kes bes-dar bibin, rabûn li ser malbata hevalê me pêkutî (baskı) kîrin û xwestin cenaze bi dizî veşerîn.

Me bîhîst ku malbata Ersin Yıldız (xebatkarê rojnameyê, di bombekirinê de miribû) berî vê bûyerê terefdarê partiya nîjadperest MHP'ê bû. Li gorî bîhîstîna me, pişti vê bûyerê fikra wan hatiye guherandin.

- Min ji bavê wî bîhîst. Bavê wî got: Ez berê li ser riyek ne rast bûm, lî niha min mese-le bi vê bûyerê bêtir fam kîriye.

Gelo pişti vê saetê tewra dewletê li hembe-rî we, bi texmîna me wê bi ci awayî be?

- Dewlet, ji bo rê li ber me bigire, wê ki-rinê xwe bidomîne. Ev niyet, bi tenê ne ji bo me ye jî, lî belê li hemberî avakirina demokrasiyê ye jî. Em di wextekî wi-ha de ne ku li her derê dînyayê ev demek e aş-tiyê destpêkiriye. Em bawer dîkin ku wê ev pêvajo dewam bike.

Çend agahî
Xwediyê rojnameya
Özgür Ülke'ye Hasan

Küçükoba, berî niha bi demekê ji bo tekiliyan, çûbû Ewrûpayê. Di wê gera xwe de guherandin a tewra saziyên resmî tesbit kir. Li gorî wî arizîkirina (özelleştirme) dewleta Tîrk, ji bo demekê ew li hemberî kurdan hînekî sar kîrine. Ev jî ji ber menfe-têwan in. Lî li gorî gotina Küçükoba, ev tewr wiha dewam nake.

Li ser pirsa me, wî diyar kir ku tewra saziyên serbixwe yên demokratîk nehatiye guherandin. Li ser firotina sazî û mulkê dewleta tîrk jî Küçükoba ev got: "Gava gundiye gayê xwe derxîne ber firotinê, tê wê maneyê ku ew dev ji gundîtiyê berdide. Yanê dewleta tîrk, dev ji dewletbûna xwe berdide.

Küçükoba girtina berpirsiyâr ERNK'ê yên Ewrûpayê Kanî Yılmaz jî nirxand û ev got: "Li gorî me ji çapemenî û a-jansan bîhîstiye, İngîltanê û Almanyayê, ji bo menfe-têwan xwe yên bi dewleta tîrk heye, li hemberî Kanî Yılmaz komplô çêkirie. Kanî Yılmaz, li ser daweta resmî çûbû İngîltanê."

**Hevpeyvîn:
ASYA ALKAN
SUUT KILIÇ**

Di şerê meha borî yê navbera gerîlayên ARGK'ê û Artêşa Tirk de;

Zêdeyî 500 kes hatin kuştin

Li aliye kî bangê ji bo aştî û serrawestandinê, li aliye din tewra dewletê ya ku her tiştî înakar dike di pirsgirêka kurdi de. Lê ew çiqas dev ji înakaré berne de jî, li Kurdistanê şerekî germ dewam dike û her roj bi dehan însan têne kuştin.

Li gor agahiyên ku Kurd-A' yê li çaspemînî belavkirin, di meha sermawezê de şerê navbera Komara tirk û PKK'ê gelek dijwar derbas bû û pir xwîn rijiya. Buroya çapemeniya Botanê ya ARGK'ê, livbaziyên Sermawezê wiha tîne ziman:

"Artêşa me, di meha sermawezê de 28 rê birîn, 218 livbazi pêk anîne. Di livbaziyan de 18 heb jê birutbe, 386 leşker hatine kuştin. Yek birutbe, 106 leşker birîndar bûne. Di meha sermawezê de 81 cerdevan hatine kuştin, 31 jî birîndar bûne. 31 tîmîn taybet, polis, ajan hatine kuştin, 12 hatine birîndarkirin. 15 cerdevan û 19 heb eq-rebayên wan, 4 ajan û 2 memûr hatine girtin, mehkemeya wan dewam dike.

Dîsa di meha sermawezê de 94 gerîlayên ARGK'ê şehîd bûne, 66 gerîla jî, birîndar in. ARGK di livbaziyan xwe de; 17 keleş, 17 sî-lehê lavê, BKC'ye, 21 G3, 2 MG3, AG'ye, SU bombeyen destâ, 12 roketê G3'ê, 11 roketê B7, 32 havanê GO'tê, 8 topê 57'ê, roketa M16'ye, 3 dûrbînê şevê 3'ê rojê, dûrbîneke B7 û gelek qocîx, şikal hwd. bi dest xistine û dest danîne ser gelek jerjur û berik, 157 dewar, 1145 pez.

11 malen kontrayê taybet, 3 trafo û 18 dîrekê elektrikê hatiye şewitandin. 21 cemse, cem-

seyeke bi flema, helikopterek, 2 kamyon, dozerek, 2 trektor, 4 mînibus, 3 gerîdeyeka tîmîn taybet, 4 panzer û otobusek hatiye tahrîpkirin. 21 gundî dev ji cerdevaniyê berdane.

- Hêzên dewletê li çiyayê Cûdî derketin operasyonê. Di operasyonê de, di nav gerîla û leşkeran de şer derket. Gelek leşker mirin û sê cerdevan birîndar bûn.

Ji destpêka meha Berfanbarê û vir ve li gor A-jansa Kurd-A û müxabîrên merapora şerê germ:

1.12.1994

- Riya Sêrt-Sîrnexê ji aliye gerîla ve hate birîn. Saet li 12.00'ê rojê, heya 15.00 gerîlayan rî kontrol kirin û li nasnameyan nihîrtin.

2.12.1994

Li navçeya Diyarbekir Pasûrê, di navbera gerîla û leşkeran de şer derket. Gelek leşker û gerîlayek mirin.

3.12.1994

- Li mintiqaya Gerdî (Hekarî) gerîla cerdevanek kuşt.

4.12.1994

- Li navçeya Diyarbekir Pasûrê, di navbera gerîlayê ARGK'ê û leşkeran de şer derket. Di şer de 3 leşker mirin û gelek jî birîndar bûn.

- Di riya Xirbekablo ku gundê Mêrdinê ye, mayin teqîya, 3 gundî birîndar bûn.

- Li nêzîkê gundê Kirzi li sers navçeya Mêzgirta Dêrsimê ye, di navbera gerîlayê TIKKO û leşkeran de şer derket. 3 gerîlayên TIKKO mirin û 3 gerîla birîndar ketin destê leşkeran. Di şer de 5 leşker mirin û gelek jî ji wan birîndar bûn. Pişti şer gundê Kirzi bi helikopteran hate bombekirin. Zarokek û sê gundî birîndar bûn.

5.12.1994

Li çiyayê Bagokê ku nêzîkî Mêrdinê ye, hêzên dewletê operasyon kirin. Operasyon bi giranî li ser xelkê herêmê hat kirin. Gerîlayên ARGK'ê li Girê Nîskê êrîşê leşkeran kirin. Pênc leşker mirin, gelek jî birîndar bûn.

6.12.1994

Li navçeya Diyarbekir Hezro, gerîlayên ARGK'ê cerdi ser leşker û cerdevanan kirin. Di cerde de 4 leşker, cerdevanek û gerîlayek mirin.

- Li deriyê sînorê Xabûrê leşker û cerdevan berik reşandin ser kamyonekê. Di kamyonê de zarokek mir. Şofêr girtin.

- Li gundê Elfan navçeya Sitewra Mêrdinê, hêzên dewletê avêtin ser gund. Pênc mal şewitandin û ji bo valakirina gund 10 roj wext dane gundiyan.

7.12.1994

Ji aliye hêzên dewletê ve, li navçeyê Diyarbekir Licê û Pasûrê, 4 gundê navçeya Agirî Taşlıçay û 5 gundê Ba-zidê ambargoya qût heye. Gund û navce di sînora birîbûnê de ne.

- Li dora gundê Senê ya Pasûra Diyarbekir di nav leşkeran û gerîla (ARGK) de şer derket. Di şer de sê leşker û pênc gerîla mirin. Gelek leşker birîndar bûn.

- Li İzmir, semta Hatay banqeya Yapı Kredi hate molotof kirin. Livbazi li ser kuştina endamê MLKP/K Ecevit Balci û bombekirina Özgür Ülkeyê, hatiye kirin. Livbaziyê MLKP/K KGO hilda ser xwe.

Navenda Nûçeyan

Ew nikarin me bitirsînin

Ji po piştgiriya rojnameya Özgür Ülkeyê, kurd û dostên kurdan di 7'ê vê mehê de li kôlna Almanyayê ji bo pênc rojan dest xweragirtina birîbûnê kirin. Grev bi civîneke ji bo çapemeniyê seat di 11. 00'an de dest pê kir. İsmet Şerif Wanlı, Serokê Depê yê Berê Yaşar Kaya, parlementerên DEP'ê yên li Ewrûpayê, Ezîz Akrewî, M. Emîn Pencewînî û nivîskar, rewşenbir û rojnamevan beşdarî livbaziya piştgiriye bûn Yaşar Kaya, di civînê de bombekirina rojnameyê bi bêçarebûna dewleta tirk we girê da û daxuyand ku ne tene dewlet dijminê şerê çekdarî ye

her wiha yê pêñûsê ye jî. Kaya diyar kir ku kuştina Musa Anter ji bîr nake û bi vî awayî axaftina xwe domand: "Helbet Özgür Ülke dengê gelê kurd e, dengê demokratên gelê tirk e jî. Lê hema dewleta tirk ji demokrasîyo tiştek fêm nake. Ew rojnameyek bişewitînîn emê deh rojname derxînîn." Di dawiya axaftina xwe de Yaşar Kaya derbir ku Serokê PKK'ê Abdullah Öcalan gelek caran ji bo helkirina meseleya kurdî teklif kiriye, lê dewleta tirk xwe nedaye berê. Kaya "Lê hema her carê bersiva dewleta tirk kuştin û qebûlnekirina hebûna kurdan bûye. Heke wisa be ji bo şer jî em amade ne", got.

Prof. İsmet Şerif Wanlı bi temenê xwe yî 70 salî, rewşê wiha şirove kir: "Dî dînyayê de min tu dijmin wekî vî dijminî nedîtine. Hebûna 35 milyon kurd înakar dike. Divê em bi her awayî, bi bîr û bawerî xwe biparêzin û gavê azadiyê bi pêş ve bibin. Riya ku me rizgar bike ev e. Ew nikarin bi şewitandinâ rojnameyekê me bitirsînin. Bi vî temenî ci ji destê min were ji bo azadî û serxwebûnê ez amade me." Hunermendê Hunerkomê bi stran û kilamên xwe ve, gel jî bi serdanan xwe ve livbazan bi tenê nehiştin.

Köln/ Welatê Me

DOH Û ÎRO REWSA DIJWAR A EDEBIYATA KURDÎ (2)

Rojnamegeriya Kurdî riya pêşveçûnê

ji edebiyata kurdî re vekir

Di dawiya sedsala 19'an de, ew gelên ku di bin bandora Osmaniyan de mabûn, ji her aliyi ve serî hildan. Her ku diçû dewleta Ali Osman biçûk dibû. Xwendevan û ronakbirê kurd ji, ev yek dîtin. Piraniya wan li bajarê Stenbolê bûn. Wan li gorî dema xwe dest pê kirin; komelê û rêtistinê neteweyî li Stenbolê ava kirin. Pişt re dest bi derxistin û belavkirina kovar û rojnameyan kirin. Yek ji wan ji derxistina Rojnameya Kurdistan bi xwe bû. Dewletê nehişt û mecal neda ku rojnameya Kurdistanê li Stenbolê bê derxistin. Ji ber wê yekê Rojnameya kurdan a yekemîn di 22'ê Nîsana 1898'an de li bajarê Qahîrê ji aliye Mîqdat Mîhat Bedirxan ve hat derxistin.

Pişt re dîsa li Stenbol û Diyarbekirê çend kovar û rojnameyê kurdî û li ser kurdan derdikevin. Wekî; **Rojhilat û Kurdistan** (Şark ve Kurdistan) Stenbol- 1908, **Rojnameya Alîkari û Pêşketina Kurd** (Kürt Teavün ve Terakki Gazetesi) 1908, **Kurdistan**; Stenbol- 1908-1909, **Amîda Reş** (Amid-i Sevda) 1909, **Peyman**; Diyarbekir- 1909, **Rojî Kurd**; Stenbol- 1913, **Yekbûn**; Stenbol- 1913, **Hetawî Kurd**; Stenbol- 1913, **Jîn** (kovar e); Stenbol- 1918, **Kurdistan** (kovar e); Stenbol 1919.

Piştî Şerî Cîhanê yê Duyemîn, Kurdistan di navbera Tirkîye, Fransiz û Ingîlîzân de hate parçekirin. Ingîlîz beşa Iraqê û fransiz ji beşa Sûriyê girtin bin kontrola xwe. Komara Tirkîyeyê hat damezi-randin. Kurd hatin xapandin. Gelê kurd ji aliye **Mustafa Kemal** û **İsmet İnönü** ve hatin înkârkirin. **Şêx Seîd** (1925), Agîrî, Dersim dest pê kirin. Li Bakur qetliamên mezîn çêbûn. Dengê kurdan li Bakur hat birin. Ziman û edebiyata wan hat

qedexekirin.

Rewşenbirê kurd ji Bakur reviyan Sûriyeyê ku wê demê di bin destê fransizan de bû. Ew li Bêrûd û li Şamê di şertên penaberiyê de xebatê xwe yên edebî û rewşenbirî domandin. Bi taybetî Bedirxanan li vê derê xebatê hêja kirin. Celadet

Celadet ji sala 1934'an heta sala 1943'an Kovara Hawarê weşand. Di bin şertên giran de 57 hejmar derxistin. Hinek hejmarên wê bi kurmancî û fransızî bûn.

Celadet bi wesîteya Hawarê xizmeteke gelek mezin ji ziman û edebiyata kurdî re kir. Cara yekemîn wî alfabeaya kurmancî ya Latînî çêkir ku iro ji em bi giştî wê alfabeaya bi kar tînin. Bi alfabeaya kurdiya modern re, ji gramer kurdî re bingeh danî, gramer û alfabeaya kurdî kir standart. Gramera kurdî bi ya fransızî û almanî re muqayese kir. Li derdora Kovara Hawarê gelek helbestvan û nivîskarê kurd kom kirin. Ji wan yek jê Cegerxwînê nemir bû. Osman Sebîrî û Qadrî Can, Hesen Hişyar û geleki kesen din ji di Hawarê de nivîs û helbesten hêja nivîsandin.

Kovara Hawarê di warê berhevkirin û tomarkirina folklorâ kurdî de ji roleki gelekî mezin û giştî list. Mirov çiroka kurdî ya modern, her wiha helbest û nivîsarê modern di Hawarê de dibîne.

M. XARPETÎ

Mir Celadet Bedirxan

DEFTER

Çend prensîb û şertên weşanî

îro dîsa reqînî ji qulika postê hat. Em çend kes bi hevdu re baz dan. Ez pêşıya

hemûyan gihiştîm posteyê. Ku dîsa tonek reklam di qulika derî re ketine hundir. Gotina min a pêşî

"tiff... dîsa **Welat** tune. Ma berf barî û rê hatin girtin, polîs li postex-anê dest da ser, ci bû?" Ev gotin ji devê min derketin. Yê din hemû bi min kenîyan. Min reklam yek bi yek rakirin, di binê wan de tiştek derket ku

pêçandî bû. Bi vekirina

wê re ci derkeva baş e? Du heb Welatê Me bi hevdu re derketin.

Hevalan hejmara yekemîn û ya duymîn kirine nav hevdu û şandine. Yanî du kar bi hevdu re kirine. Em şâ bûn û me Welatê Me pêşî bi rûpel rûpel lê temaşe kir û piş re jî me dest bi xwendina wê kir.

Di jiyana weşanî û çapemeniyê de, çend tişten muhîm hene. Ji bo weşanek aboriyeke xurt divê. Ev yek. Ya diduyan, ihtiyyaciya wê bi kadro û kesen jêhatî

û kérhatî hene. Ya sisîyan ji bi derketina xwe re, bi awayekî serûber û lezûbez bigihîje destê xwendavan. Yek jê ji, divê abone û pereyên wê

weşanî dîsa bi awayekî serûber û lezûbez bigihîje navenda weşanê. Ya herî muhîm û dawî ji,

divê weşan bi nivîskar, hunermend û xwendavan xwe re têkiliyên nêzîk û germ bimeşîne. Daxwaz, pêşniyar û rexneyên wan tim li ber çav bigire.

Dema ji van şertan yek kêm be an ji bas nexebite, qîmeta wê weşanî dikeve an ji wê derdikeve meydanê xuyakirin.

Weşanîn cîdî beriya derketinê berpirsiyaren wan çend meh li ser van xalan diseokin û planan çedîkin.

AMED TÎGRÎS

Hemû şertan bi cih tînin û piş re dest bi weşanê dîkin. Her xebatkar dizane ci karî dike. Yek destdirêjiya karê yê din nake. Lî, bi koordîne ji dixebit. Kîjan beş an ji kes, dema karê xwe neke, an ji bi paş ve bixe, wê demê hesab jê tê pîrsîn.

Pişti van prensîb û şertên weşanî, dema mirov li kovar û rojnameyê me kurdan dinîre, hema hema ev prensîb û şertên weşanî li ba wan tune an ji gelekî jar û qels in. Welat qasî du salan derket. Carinan di navbera du sê rojan de digihiştin

Stockholmê. Carinan ji di du-sê hefteyan de. Gelo ev ferqên hefteyî ji ku derdikevin hûn dizanî? Carinan saetek bi derengî avêtina posteyê ya Stenbolê, ew

hefteyekê dereng digihiye Ewrûpayê. Ji ber ku di rojê de carekê poste tê Ewrûpayê. Ew paket li postex-aneya Stenbolê hefteyek dimîn. Ev yek. Ya diduyan ji ya yekê muhîmtir e.

Dema berpirsiyariya Welat min girt ser milê xwe, me dest bi tespitkirina abone-menten Ewrûpayê kir. Ka kî abone ye û abonetiya xwe daye. Em ci bibînin baş e?

me dît ku ji nîvî zêdetir aboneyen li Ewrûpayê, nêzîkî du salan in ku bê pere û pûl Welat ji wan re tê şandin. Bi

ser re ji hevalen Welat heqê posteyê ji, ji kîsê Welat didin. Ez hêvîdar im ku Welatê Me, li van prensîb û şertan xwedî derkeve û ji her aliyi ve nekeve rewşa Welat û kovar û rojnameyên din!

ARMENIYÊ XANÇEPEKÎ Û MEHLEYA GAWIRAN

Mi nê rojî kitabêk novelan wend. Kitabî ez berda Diyarbekir. Rêzanê kitabî reyra ez ameya seredê kuçedê Minaraya Çarlingi. Mi kuçe ro kerd war. Ez ci veyno rind o? Xançepêk, 40-50 serrî ra ver heze liylik mi çiman ver di yo. De ez hinî vîndeno? Ney hîrre! Ez kewta "Mehluya Gawiran" miyan.

Key nuştoxî Migirdîç Margosyanî awan bo, ebi tirkîkêya delali û zelalî reydi, bê ki zaf zor bi do xwi, qelema xwi gûrênaya. Rêzî, heze la serê wesarî herikiyêni.

Mi Minara Çarlingi ro kerd war. Kur'an ra vengê çakuçan yeno. Margosyan new serre, kuredê xalê xwi Xaçadur di, nexaf anceno. Berdê Hemamê Paşay ver di, boyâ hemamê mîrdimî ver a yena. Riy keynekan û veyvekanê ki hemam ra newe vejiyay, sey aşma yew şewa bere-

qiyeño. Xortî keynekan xwi çim a kenî. "Çimkî ganî kê waştara xwi, gamma ki newe hemam ra veciyêna vijinî" Vengê Mela Nusretî û zengê kîlîsedê Armeniyân, têmiyan qelebiyêno.

Dêka "Kure Mama", qutiya buruntî munda xwi ver a vejena, engîsta xwi reyra hêdî "tik-tik" dana piro, ancena. Kura rastê yew ceniya ciwan bêra, yay şîret kena. Ya may "Mehluya Gawiran" a. "Kure Mama" tanî bêhewn nêmenda, semedo ki ceniye mehla bi asaney bixelesî. Çew nêzano "Kure Mama" dibni ra key ameya tiya. Çew nêzano, ci ya çikara ya. Qalê anasareni yay nêpersiyenî. Labelê ya, şîna heme ci, herkesi bipersa. Çimkî ya "Kure Mama" ya.

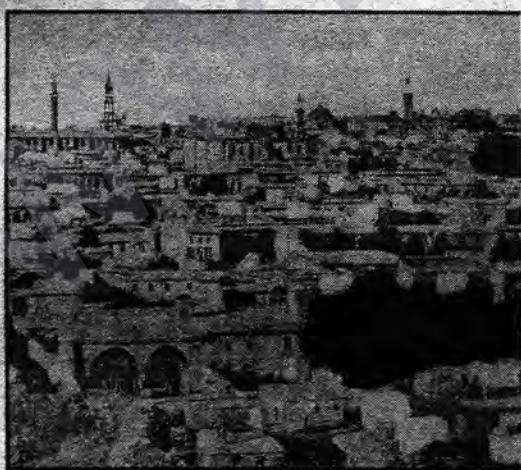
Xaçowo sewlderz, di-kan di xebetiyêno. Xaço, sewlderzo namedar o. Heme kurdanê ay ayan venganê yê eşnawito.

Migirdîç Margosyan

GÂVUR MAHALLESİ

1988 ELİZ KAVUKÇUYAN ÖDÜLÜ

GÂVUR MAHALLESİ

migirdîç
margosyan

Berga pirtûka "Gâvur Mahallesi"

Yê derdini zî estî. Kejo nînan ra yew o. Şeş keynan ra pey, Hûmay ra yew lac wazeno. Kure Mama, ci tira yeno texsîr nêkena. La reyna zî Kejo beno pî hewt keynan.

Malêzi, zingilî, patrey ma, Mehlay Gawiran di zî, werê şarî yî. Tenê werê ma nê, heme ci ma têmiyan di yî Mehlay Gawiran di. Ci heyf ki Xançepêk di nika Gawirî cinî.

Ez derg nêka. Eke şima wazenî, 40-50 serrî ra ver Xançepêkî veynî, eke şima wazenî 'edet û toreyanê armeniyân bişnasî, eke şima edebiyat ra hes kenî; lez bikê, kitabê Migirdîç Margosyanî, "Mehluya Gawiran" biwanê. Ez zana, peynî di ko şima vajî, "willay Xançepêk bê armeniyân weş niyo. Ma armeniyânê xwi wazenî!"

Bêguman Xançepêk di, şar tena keyf nêkeno.

ÇIROKA ASÊ XEZEBO

Xezebo mirovekî qam (bejin) qut û porê wî spî bû. Nayê zanîn ji kalbûnê an jî, ji êrd e. Pir hindik diaxive. Hin dibêjin ku derd û xemên wî pir kûr in; hin jî dibêjin ku bi şev ewqas bi cinan re diaxive, êdî bi roj tiştekî ku ew bi mirovan re biaxive namîne.

A şê Xezebo li ber Çemê Çexçexê hatibû avakirin. Li gorî gotinan, ew ji Ermeniyan mabû. Ava Çemê Çexçexê di nava Deşta Bûnisrayê re wekî mar xwe ba dida û di dû deviyan re xwe berdida Aşê Xezebo. Ji berbanga sibehê heta ku roj diçû ava, ceqceqa aşê nediseki-nî.

Gundiyênderdora navçeyê, dema ku dibû nîvê şevê, genimên xwe li hesp û keran dikirin û li gorî Stérka Karwankuj berê xwe didan Aşê Xezebo. Kî zû bigihîsta êş, dor a wî bû. Gundiyen berê xwe didan êş û ker ji wan:

û hespêñ xwe li xanê girê didan. Gava ku birçî jî dibûn, bi nanekî firnê re helawa kirînê dixwarin.

Xezebo mirovekî qam (bejin) qut û porê wî spî bû. Nayê zanîn ji kalbûnê an jî, ji êrd e. Pir hindik diaxive. Hin dibêjin ku derd û xemên wî pir kûr in; hin jî dibêjin ku bi şev ewqas bi cinan re diaxive, êdî bi roj tiştekî ku ew bi mirovan re biaxive namîne.

Çiqas jin li navçeyê hebûn ewqas jî çîrok der heqê wî de dihatin gotin. Heke du jin lî hewşa êş, dor a wî bû. Gundiyen berê xwe didan êş û ker ji wan:

Rebenê li palêsi û bêdengiya Xezebo ne-nihêre. Wele di xortaniya xwe de ew yekî wisâ spehî û nestêl bû, mirov guneh dikir ku lê binihêre. Lî mala xizaniyê xera bibe. Wî dil dabû keça yekî dewlemend. Xezebo di nava mala wî de dixebeitî. Hinga ew pê hesiya ku dilê Xezebo û keça wî di hev de heye, rabû ew ji mala xwe kider. Ji wê rojê û pê ve, roj bi roj heliya. Çavêñ wî kor bûn, bû wekî komike hestî. Kurm ketin laşê wî. Axaftina jinikê dûvdirej dibû, heta ku ya din bigota:

Kêcê, li gorî ku min

bihîst. Xezebo ne bêmal û jin e. Zarokêñ wî jî hene. Lî ji ber ku jinâ wî bîhîstiye Xezebo dil daye keçikeke cin, bi tevî zarokêñ xwe ve dev jê berdaye.

Ev çiroka li ser Xezebo, di devê her jinekî de bi awayekî din dihate gotin.

Dara tuyê ya di bexçeyê êş de jî bi tisim bû. Dema ku zarok bi ber tuyê ve diçûn dayik dikirin qêrîn: "Lawo, bi ber tuyê ve neçin. Cin wê we biavêjin avê. Hûnê biqxeniqin." Ji gotinan, çend zarok ji dara tuyê hatibûn avêtin, bi destê cinan. Sedem jî, çima ku zarok tuyêñ cinan dixwin. Loma ev yek dihate serê wan.

Îro li şûna Aşê Xezebo çend qesrên sêçar tebeq hatine avakirin. Li nava bajêr çend aşen ku bi ceryanê (elektrikê) digerin, arvanê gundiyan dihîrin.

Tu kes nizane Xezebo bi ku de çû. Sax e an mirî ye? Hin dibêjin ku ew îro aşê cinan digerîne. Hin jî dibêjin ew bi Palqîza Cinî re zewiciye.

Li şûna êş qesr hatine avakirin. Xezebo jî winda ye. Lî hê jî dema ku navnisan têne pirsîn bi bi navê Aşê Xezebo têne tarîkirin: "Mala filan kes li tenîsta Aşê Xezebo ye, dikana bêvan kes berî ku mirov bigihîje Aşê Xezebo ye..."

HESEN ZINAR

Nivîskarekî din jî xwe kuşt

Roger Stephane jî mîna gelek ni-vîskar û şâîrên binavûdeng bi vîna xwe dev ji vê dînyayê berda û got piştî vê gavê min jiyanê navê.

Nivîskar û rojnamevanê Fransewî Roger Stephane, di 75 saliya xwe de heftiya çûyî pêşî dermanê "digitalin" xwar du re ji guleyek berda cênikê xwe û bi parçekirina mîjîyê xwe, kete xewneke bêdawî. Stephane hevaltiya gelek nivîskar û şâîrên meşhûr yê wek André Gide, Andre Malraux, Jean Cocteau, Charles de Gaulle, Edgar Faure, François Mauriac, Roger-Mardin, Jean Marais, Habib Bourguiba, Stephen Spender û hwd. kiribû li ser her yekî jî wan ji pirtûkekê zêdetir nivîsandibû. Bi esera xwe ya bi navê "portrait de l'aventurier" (Portreyê mace-raperest) dihate nasîn. Nivîskariya wî li ser edebiyatê, rojnamevanîa wî jî li ser siyasetê bû. Her çendî Roger Stephane homoseksuel bû û ev taybetiyya xwe ji kesî venedîart, tu car aliye wî

Roger Stephane

yê homoseksuel ji bo wî wek taybetiyye keke negatif nedihate dîtin.

KELEPOR

Ji xebatkarên Özgür
Ülkeyê re

Her roj êrişan tînin ser me. Malen me dirûxîn. Dest diavêjin namûsê, keçan tazî dikin û hewl didin xwe ku me bêçare bihêlin. Lî belê em tu caran bêçare neman, namîn jî. Ji her pirsekê re bersiveke me heye. Edî em dikarin bersiva her tiştî bidin. Dijminê ku tu zagon û qanûnan nas nake, lê dixe, bêsinor lê dixe, dişewitîne, dikuje... Emê çawa bikarbin bêdeng bîmîn!

Dîsa êrîş kirin, lê vê carê êrişike pir hovane û kambax bû. Li pêşîya çavan, di berbanga 3'yê berfan-barê (kanûnê) de berê xwe dane Özgür Ülkeyê û bi destên qirêjî ew şewitandin.

Her kesî dengê TNT'ê bîhîst. Her kesî kamereyan di nava xwînê de dîtin. Kopîtir bûn komir. Avahî ji binî ve anîn xwarê. Eger çavan xwe kor nekiribin wê Ö.

Ülkeyê di nava êîr de û laşen di nava xwînê de dîtibin. Em ci bikin? Ji me ci tê xwestin? Em bigirîn, binalin? Ev ne cara yekemîn e. Her roj me didin ber devê tank û topan, gîriyê me tu caran êrişen ku tînin ser me ranawestîn. Li pêşîya me ne girî, lê rîyeke din heye. Em neçar in ku wê riyê bişopîn:

BERXWEDAN!

Dîsa dînya bêdeng dimîne, wekî her carê ruyê xwe dide aliyê din. Ne li kuştin û qirkirina me, ne li seyên li kolan û kuçeyan dipirse.

Raporê UNO'yê yê vê dawiyê rastiyeye wisa diyar dike. Ji min nepirsin, biçin jî ew kesen ku bîryara kuştina me didin bipirsin. Ew dikarin bi hêsanî bersiva we bidin; kî kî dikuje, kî kî sirgûn dike, kî kî biçüktirîn mafekî mirovahîye mehrûm dike...!

Ev pêñus dikare ji we re ci bibêje, hûn ci jê hêvî dikin? Li Kurdistanê êdî cih ji pêñusê re nemaye, tifing diaxîvin. Em radîhêjin pêñusê, ew sîngâ me didin berdevê tifingê. Em ji bo aştiyê dînivisîn, ew di nava TNT'ê de aştiyê diperçiqîn. Pêñusan di destêne me de dişkîn, li holê ci çare dimîne? Ji kerema xwe re hûn bersivê bidin. Em dirêj nekin. Dilê me dixwaze gelek tiştan bibêje, li ser berxwedanê, li ser şehîdan, li ser şewitandin... Çiroka me dirêj e. Mixabin kesek naxwaze bi eşâ di kezeba me de bihese. Bi kuştîneteweyek qir nabe. Her roj em tê kuştin, lê em hîna jî hene. Nivîskarêne me di nava dûmana bombeyan de çiroka berxwedanê dînivisîn. Hunermendêne me ji nava xwînê derdikevin û ji azadiyê re, ji aştiyê re distîren. Zarokêñ Medyayê li ber derê zîndanan ji bavan xatiran dixwazin û berê xwe didin ciya.

Em hevalen xwe yê ku her roj dengê xwe digihîn me bi tenê nahêlin. Ew birçî dimîn, tî dimîn, xewê nabiñin, em jî xwe bi eşâ wan re dikine yek û dikevîne gireva xwebirçîhiştinê. Rewşenbir, nivîskar, rojnamevan û xwendevanen Özgür Ülkeyê tê de ne. Ji heftsalîyan heta bi heftesalîyan kurd û dostêne kurdan kefêne xwebirçîhiştinê diavêjin ser milen xwe û bi dilekî geş û pak dest bi xweragirtinê dikin.

PEYMANA JI BO ZAROKAN YA NETEWEYÊN YEKBÜYÎ (3)

LÊXISTINA ZAROKAN QEDEXE YE!

Mafê her zarokekî ji bo perwerdekirina piralî û di gel vê jî xwendina dibistana seretayî heye. Mafê wan heye ku di dibistanê bilindtir de perwerde bibin. (Benda 28'an)

Her zarok xwediyê mafê bêhnberdanê, geriyanê ye. Her wiha divê ew, xwedî lîstik bin û bilîzin. Ji bo perwerdekirina li gorî salê wan, ji bo jiyanâ kulturî û hunerî, çekirina dibistanê cewaz û vekirina rîyekê ji wan re divê. (Benda 31'an)

Mafê her zarokî ê heye ku li hemberî karê giran bê parastin. Divê li cihê kar; her zarok neyê şixulandin. Zarokên şixulkar jî, li gorî normen cihanî bêne xebitandin (Benda 32'yan)

Girîng e û qanûnî ye ku her welat, irzê zarokan biparêze. Li hemberî karê firotin û kirîna zarokan (ji awira

cinsî) bi xurtî raweste. Her wisa li zarokan xistin jî qedexe ye (Benda 34'an)

Işkencekirin û zindanîkirin, cezakirina cuda cuda û bidarveki-

rina zarokan, bêqanûnî ye û zarok, bi qanûnê navneteweyî li hemberî van biryarêñ dijmirovî, hatine parastin. Dema li welatekî cezakirina zarokan pêwist be,

hingê cezayê herî biçük divê bê dayîn. Zarokên ku zîndanî ne, mafê wan heye ku birêkûpêk malbata xwe bibînin (Benda 37'an)

Her zarok xwedî maf bén dermankirin. Zarokên ku 15 salî bin, nikarin bibin leşker. Pêwist e her welat, li gorî qanûnê şer yê navneteweyî, bilive. Hedefkirina zarokan di şer de qedexe ye. Her welat mecbûr e ku van prensîban, bi cih bîne (Benda 38'an)

Zarok di diyarkirina zbir û baweriyê xwe de serbixwe ye. Girîng e li wan bête guhdarkirin û daxwaziyê wan; li gorî temenê wan, li ber çavan bê girtin (Benda 12-16'an)

Divê her welatek li ser biryarêñ Neteweyê Yekbûyî (NY) gelên xwe agahdar bike. Malbat jî van biryaran ji zarokên xwe bide zanîn (Benda 42'yan)

**Çavkanî: Pirtûka
'Baxçeyên
Zarokan'-
GABAR CIYAN**

Zarok azad têne ser rûyê dînyayê. Gerek e azadiya wan her tim bê muhafezekirin.

N A M E Y È N X W E N D E V A N A N

'Ezê çawa nezîvirim Bengladeşê

pîrsê ji xwe dikim, bi rastî nikarim bibêjim erê! Hin nivîskar, rewşenbîr û zimanzan xebatêñ xurt û balkêş bikin jî, li ber vê fersenda girîng kêm in. Gerek e, nivîskar û rewşenbîrên me xebatê xurttir bikin. Ji ber ku xurtbûna ziman, bi giranî li ser milen wan e.

Gelo, qey zimanê me zimanekî qels û feqîr e? Ne zimanekî wêjeyî ye? Na, zimanê me zimanekî xurt û wêjeyî ye jî. Lê nivîskar û rewşenbîrên me li zimanê xwe xwedî derneketine. Bi zimanê derdora xwe de maye. Ji ber ku wisa maye, ji aliye nivîskî ve ne xurt e. Heya iro ziman û wêjeya me bi giranî devkî ye.

Lê iro fersendeke mezîn bi tekoşîna neteweyî re derketiye meydanê ku wêjê û zimanê me bi pêş ve here. Gelo, em-kurd vê fersendê çiqas bi kar tînin? Em, hay ji giringî û mezîn-bûna wê hene? Ez gava vê

jibîrkirin wê biqedin". Di rojnameyan de du nûçe bala min kişandin. Di nûçeya yekemîn de, mirovkekî ji Portekîzê ku li Amerîkayê dijî, ji bo zimanê xwe Amerîkayê hildide ser piyan. Çima ku TV, bi zimanê wî weşanê nake, dikeve greva birçibûnê .Roja bîstan berpirsiyaren TV'yan soz didin ku bi zimanê wî wê weşanê bikin. Ew jî dev ji greva xwe berdide.

Nûçeya duyemîn, li ser nivîskara ji Bengladeşê Teslîme Nesrîn e. Rojnamevanek di hevpeyvînê de jê dipirse: "Tê bizîvirî Bengladeşê, li wir fermana mirina te dane?" Bersîva Teslîme pir balkêş ji min hat. Dibêje: "Ez çawa nezîvirim welatê xwe. Gava mirov bi zimanê xwe neaxife û li welatê xwe nejî, mirov ji bo ci heye li dînê. Ez mecbûr im, ji ber ku ez ronakbîr im, nivîskar îm. heke ez werim kuştin jî

ezê bizivirim welatê xwe." Yek ji Portekizê, yek ji Bengaldeşê ji bo zimanê xwe li gorî karîna xwe tiştinan dîkin. Em ji bo welat û zimanê xwe çi dîkin?

Iskanê Hanê

Emê Welatê Me bixwînin

**Xwendin ne bes e!
Welatê Me
bidin xwendin**

Hevalen birêz, xebatkarêñ Welatê Me... Ez gelek ji we re spas dikim ku we rojnameyeke bi zimanê me weşand. Di vê xebata we ya zehf bizehmet de, serkeftin û hêsanîyê dixwazim.

**Şahin Sümbül
Girtigeha Mêrdinê**

Silav li we hevalen delal. Xebatkarêñ Welatê Me, merhe-

ba. Ji ber ku hûn rojnameyeke xwerû bi kurdî derdixin, ez ji we re bi hezaran spasiyêñ xwe dişnim.

Ez, li ser navê hevalen xwe yê girtigehê jî, zilma dewletê ya li ser gelê kurd, girtina mebûsan, qetkirina ronakbîrên kurd û terora li ser rojnameyêñ kurd protesto dikim.

Ji we re serkeftin.
**Celal Dündar
Almanya**

Me gotibû ku Welatê Me wê ji hemû kurdên ku li neteweyîtiyê xwedî derkevin re vekirî be. Ewê bibe roj-nameya gişan. Me neteweyîbûnê wekî xwedîderketin, parastin û pêşvebirina mafêñ gelê kurd û nîrxên mirovahiyê bi kurtî tarîf kir. Mafêñ me yên ku em jê bêpar in, jixwe diyar in. Bi navkirina van mafan ne bes e, li wan xwedî derketin û têkoşîn jî lazim e. İro hemû kes behsa van mafan dîkin, bes lê xwedî dernakevin. Ta ku mirov xwedî li wan dernekeve xebata mirov nikare wekî ya neteweyîtiyê were binavkirin. Li aliye din, divê bête zanîn ku nîrx û hêjahiyêne me, ne tenê ziman, stran, daxwaza dibistan û xwendina Mem û Zînê ye. Her wiha parastina şervanen ku ji bo doza azadî û serxwebûnê têdikoşin jî,

JI WELATÊ ME

Mazhar GÜNBAT

Neteweyîti ci ye?

rûmet û nîrxên neteweyîne. Yên li şervanen têkoşîna doza welêt xwedî dernakevin, têkoşîna wan wekî ya xwe nebînin, ji neteweyîtiyê jî fêm nekirine, nizanîn neteweyîti ci ye an jî ew niyetxirab in. Neteweyîti êdî zehf di pratikê de divê xwe bide xuyakirin. Mesela, kî bi zimanê kurdî nexwîne û nenivîse nikare bibêje ez zimanê xwe dixwazim. Mesela, kî bi serê xwe û bi hesabêñ biçûk ele-qedar bibe, mafê wî (wê)

tune behsa yekîtiya neteweyî bike. Kî li têkoşîna şervanen azadiyê yên iro nebîne, nikare xwedî li doza Seyîd Riza, İhsan Nûrî Paşa, Qadî Muhammed û hwd. jî xwedî derkeve. Kî rûmeta şehîden me yên iro bilind neke, ne xwedî maf e li ser şehîden beriya pêncî salan jî çirokan binivîse. Ew kurdên ku berê xwe ji têkoşîna kurd a neteweyî ya iro dizivirin û tenê behsa egîtiyê dema berê dîkin,

dikevin dews û rewşa şoreşgeren tirk ên ku rewşa Kurdistanê nabînin û tenê behsa gelê Filîstîn, Nijerya, Kenyayê û hwd. dîkin. Ev jî qehremaniyeke erzan e, bi kîrî gelan nayê û ne dikare wekî neteweyîti, ne jî pêşverûti bête binavkirin. Tişte em ji neteweyîtiyê fêm dîkin ev e. Yên ji dil û can xwe neteweperwer dibînin, kerem bikin em di roj-nameyeke neteweyî de bi hev re li doza maf û nîrxên xwe bikin. Dîtin û fîkrîn me di nuansan de û di baweriyê dînî de ji hev cihê bin jî, werin em di niqteya hevpar, di neteweyîtiyê de destê xwe bidin destê hev û riya pêşveçûna ber bi bajarvaniya hemdem ve ji xwe û gelê xwe yê bindest re vekin, ji bo jiyanek rûmetdar, ji bo welitekî azad.

NÂMEYÊN XWENDEVANAN

**Em tev
berpirsiyar in!**

çardehşevî diçilwile. Heyva me, şevêñ tarîres ronî dike. Ji ber wî qasîtu xem jî bo tarîtiyê nemaye. Di vî mercî de divê em xort tiral nebin, bêsekin bilivin, bilezin, da ku em bigîhin armanca xwe.

Ez xortekî panzdeh salî me. Diçim sinifa yekemîn a Lîseyê. Kekê min mamoste ye. Wî berê Welat distand, dianî malê, me tevan ew dixwend. Xasma rûpelê zarakan û çand, pir bala min dikişand. Di hînek hejmaran de nîvîsarêñ kekê min jî derdiket. Min digot: "Gelo dibe ku ez jî rojekê ji Welat re binivîsim." Lî mix-

abin rojname hate girtin. Lî iro ez pir kîfxweş im, ji bo derketina roj-nameya me ya nû. Ez ban dîkim: Tu bixêr haftî 'Welatê Me', tu berxwedar bî, emrê te dirêj be.

Ez banî xortan dîkim: Xortino li rojnameya me xwedî derkevin, bixwînin, belav bikin, jê re binivîsin. Ji bîr nekin iro kekêñ me dinivîsin lê sibehê roja me ye...

Not: Ev name bi alîkariya kekê min hate nîvisandin. Ez bawer im di pêşerojê de îhtiyaciya alîkariyê wê nemîne.

Dara Varlı

Xwedîderketin ne tenê xwendin e!

Ez, rêvebir û xebatkarêñ Welatê Me - pîroz dîkim, silav û rezdziya xwe pêşkeşî we dîkim, dixwazim hûn di hemû demen jiyanê de can-xweş û dilxweş bin.

Nameya xwe ya yekemîn ji we re dişinim. Lî ji reşemiya

(sibata) 92'yan û bi vir de ez rojnameya xwe bi kîf û zewq dixwînim. Vê gavê êdî ez nameyên xwerû bi kurdî dinivîsim. Ev bi xêra roj-nameya me ye. Dema weşana rojnameya Welat hat birîn, ez gelek xemgîn bûm, pê şkestim. Ji ber ku gunehê me tevan di wê sekna weşanê de hebû. Me di got qey xwendina roj-nameyê an jî kirîna wê bes e. Lî iro divê, em hemû karêñ xwe bigîhîn hev û bi hev re bimeşin. Ev pêwistîyeke mirovî, zanistî û dilînî ye.

Ez bawer im, di bindestiyê de em ne dikarin hunera xwe, ne keda xwe, ne ola xwe, ne jî tu heyinêñ xwe ji xwe re bi kar bînîn û bi pêş de bibin. Nirxen me, tenê di serxwebûn û azadiyê de dikarin xwe kifş bikin, ji me re bimane bibin.

Serfirazî ji bo me hemûyan, fedekarî ji me hemûyan, silavêñ germ ji we tevan re. Ku Xwedê hez bike, ji niha pê ve eme zehftir bi hev re mijûl bibin, hay ji hev hebin. Hêviya min, roj-nameya me di her hoy û deme de bijî û me dilxweş bike.

*M.Nezir Oğuz
Fakülta İlahiyatê
ya Enqereyê*

Ersîn şehîdê me ye jî

Özgür Ülke di warê çapemeniyê de,
li Tirkîyê rûmeta mirovahiyê ye.
Têkoşîna wê bi şehîdan hîn xurtir dibe.
Çapemeniya Tirk a holdîngan ci qas dengê dewleta
kedxwar be, Özgür Ülke jî, ew çend
dengê gelê azadîxwaz e. Em êrîşen
li ser vê rojnameya rûmet protesto dîkin û dibêjin;
şehîdên wê şehîdên me ne jî.

Xebatkarêñ rojnameya Welatê Me

WELATÊ ME

Li ser navê
ROZA Basın ve Yayıncılık
San. Tic. Ltd. Şti. adına
Xwedî (Sahibi)
Aynur BOZKURT

Gerinendeyê Weşanê
(Yayın Yönetmeni)
Mazhar GÜNBAT

Berpîrsiyarê Karê Nîvisaran
(Yazılışları Müdürü)
Mehmet GEMSİZ

Berpîrsiyarê Nûçeyan
(Haber Sorumlusu)
Suut KILIÇ

Redaktor
Sami TAN

Berpîrsiyarê Têkiliyên Gelêri
(Halka İlişkiler Müdürü)
Sıraç AKSOY

NAVNIŞAN (Adres)
Ayhan Işık Sok. No:23/3
Beyoğlu / İSTANBUL

TEL-FAX
249 13 44 - 245 29 91

ÇAPXANE
Yeni Asya Matbaacılık A.Ş.

NÜNERİ
(Temsilcilikler)
Hewlîr- Niwa Hebbîb

Suriye- Jan Dost
Fener Rojbiyâni

Berlin- Abdallah Osman
49-30-337 87 85

Hamburg- A.Hekim Gülsün
49-40-40 33 88

Bonn- Ahmet Baraçkılıç
49-228-66 62 49

Amsterdam- Cötay Zaxoy
31-20-613 07 66

Swed- Amed Tigris
46-8-740 69 81

Hannover- Selim Büçük
49-5721-813 60

Munchen- Mahmut Gergerli
49-871-670 884

Atina- Sîrwan Reşid
Bekir Bahoz
30-1-3634905

'EM DEV JI STRANÊN KEVIN JÎ BERNEDIN'

Nêzîkî 5 meh
çêbû ku min li ser
şêhîd Theofilos
stranek çêkiriye.
Ji ber ku ew jî ji
bo Kurdistanê
şêhîd bûye,
eşkere ye ku
dostaniya wî jî, ji
bo kurdan pir
mezin bûye, loma
min xwest kil-
amekê yadî vî
şêhîdî bikim. Ew
bû sembola
biratiya kurd û
yewnanan.

Her çiqas di nava gelê kurd de hûn têr naskirin ji, ez dixwazim bi kurtî be ji hûn qala xwe bikin?

- Bi kurtasî, sala 1930'yi dê û bavê min ji Tirkiyeyê koçî Sûriyeyê dibin. Di sala 1934'an de ez çedibim. Li salên 1957-58 min dest bi xebata hunerî kir. Alîkarê min ji bo hunerê bavê min bû. Lewre di nava ruhê wî de huner hebû. Tim û tim ji min re digot: "Kurê min ! Ez ji Tirkiyeyê hatim û bûm cînarê kurdan. Râbûn û rûniştina me, irf û adetîn me tev bûne yek, kilam û stranê me ji nêzîkî hev bûn." Bi kurtasî digot: "Em bûn cînarê ruhiyê hev. Ez hêvî dikim gava ku te dest bi kilam û stranan kir, tu yên kurmancî ji bîr nekî." Bavê min carinan gotinê kilaman çedikirin û min ji melodiyen wan. Min di bîst saliya xwe de dest bi vî karî kir.

Bi ya we ci ferq di navbera wê demê û ya niha de heye?

- Bêguman ew gav deştpêk bû. Me hin tiş dikirin, lê li gorî iro ne xurt bûn. Di roja îroyîn de ku temenê (emrê) min 60 e, ez xwe iro baştır dibînim. Lewre min pir ezmûn (tecrûbe) dîtin. Min pir kilam çêkirin, lê li pêsiya min vebû. Dengê min ji xweşîr bû. Ez di nava gelê kurd de geriyam û

bêhtir hatim naskirin.

Dibêjin "Aram ermenî ye û ewqas hêjahiye dide hunera kurdî", li ser vê yekê hûn dikarin ci bibêjin?

- Bavê min Tîkran Melîkiyan wisa kir ku ziman û hunera kurdî di ruhê min di şîn bibin. Ew her tim bi diya min re bi kurdî dipeyivî. Ji sibehê heya êvarê kilam bi kurdî digotin. Pir helbest ji bi kurdî çedikirin. Loma ez bi kurmancî ji ermeniyê xweşîr distrêm.

Li ser ermenîbûna we qet tiştên balkêş li we qewimîne?

- Di 1979-80'yan de em li Yerîvanê bûn. Rojek kulfeta min diçe sûkê tiştinan bistîne. Di rê de jinekeke kurd wê dide sekinandin. Jê dipirse: "Aram kurd, tu ermenî, we çawa hevdu girt?" Kulfeta min ji dikene û dibêje: "Xwişka min bi Xwedê em herdu ji ermenî ne." Jinik lê difetiline: "Ez bawer nakim ku Aram ermenî be?" Kulfeta min "Çima?", ji re dibêje, Jinik ji" Ji ber ku Aram wisa bi ruh û can kilamên kurdî dibêje, tu kes bawer nake ku ew ermenî be", bersiv didê.

Li gorî we rewşa muzîka kurdî çawan e û hûn xwe tê de bi ci awayî dibînin?

- Ez dibînim ku muzîka kurdî bi pêş ve çûye, lê dîsa jê re xebat pêwist in. Li Yerîvanê, li Ewrûpayê Hunerkom û li Stenbolê ji NÇM li gorî imkanen xwe ji bo muzîka kurdî xizmeten baş kirine. Ez ji di nava vê karwanê de me. Ez dixwazim her tim tiştên xweşîk û mezin pêşkêşî gelê kurd bikim. Hûn dizanin ku huner deryayeke kûr û bêşînor e.

Di dema şoreş û têkoşînê de wezîfeya hunerê ci ye û divê ci be?

- Di dema şoreş û têkoşînê de huner dikare wezîfeyeke pir mezin

hilde ser milên xwe. Min ji bo şêhîd û şervanan û xweşîkbûna Kurdistanê pir stran afirandine û gotine. Mîna stranê li ser Mazlum, Agît, Firat û hwd...

Hûn stranek li ser Theofilos ji bi rûmî distrên, ji bo ci?

- Nêzîkî 5 meh çêbû ku min li ser şêhîd Theofilos stranek çêkiriye. Ji ber ku ew ji ji

bo Kurdistanê şêhîd bûye, eşkere ye ku dostaniya wî jî, ji bo kurdan pir mezin bûye, loma min xwest kilamê yadî vî şêhîdî bikim. Ew bû sembola biratiya kurd û yewnanan.

Berhem û projeyen we yên nû ci ne gelo?

- Ji bo sala 1995'an stran derdixin, lê ji bîr nekin gerek e em kil-

amên kevin ji ji bo ku neyên jibirkirin bibêjin. Lewre ew bingeh in. Min ji bo kasetê, stranên kurdî û ermenî amade kirine.

Ji bo gotina dawî hûn dixwazin ci bibêjin?

- Ez hêvî dikim ku hunermendên me kurdan gava kilaman dibêjin ruhê kurdî, xweşîkbûna wê ya kurdî xerab nekin. Bila zehf

makyajan nekin, meqamên kurdî çawan in bila wisa bêr gotin. Hunera me pir zengîn e, ne pêwist e em bixin bin bandora biyaniyan. Hêviya min ew e ku xorten me yên hunermend li ser vê yekê baş bifikirin û rawestin.